

Parastas la Petru-Vodă – 30 mai 2007

"Nu atât Părintele Calciu are nevoie de noi, cât noi avem nevoie de rugăciunile lui din cer..."
(din cuvântul rostit la mormânt de monahul Afanasie Ștefănescu)

A se vedea foto-reportajul de la paginile 8-9

credință
iubire
speranță

PUNCTE CARDINALE

ANUL XVII
NR. 6/198
Iunie
2007
16 PAG. – 3 lei

PERIODIC INDEPENDENT DE ORIENTARE NATIONAL-CRESTINĂ

Circulație în afara României: AUSTRIA, GERMANIA, GRECIA, FRANȚA, ELVEȚIA, SUEDIA, SPANIA, CANADA, STATELE UNITE, AUSTRALIA

Cum ne asculta SECURITATEA

Departamentul Securității Statului, dar și serviciile de informații românești de după 1989 au fost acuzate de nenumărate ori că ascultă și interceptează ilegal convorbirile telefonice. Pe 13 iunie 1996, căpitanul SRI Constantin Bucur a dezvăluit că instituția condusă pe atunci de Virgil Măgureanu operase interceptări ale unor convorbiri telefonice particulare în scopuri politice. Nicolae Ulieru, purtător de cuvânt al Serviciului Român de Informații, a recunoscut, la 14 iunie, că SRI a înregistrat conversații telefonice private, dar a afirmat că operațiunea ar fi fost... legală. Să privim lucrurile mai îndeaproape.

Toți îi ascultă pe toți

Nici Direcția Generală de Informații și Protecție Internă din cadrul Ministerului Administrației și Internelor, așa-numitul „doi și-un sfert", nu a scăpat de acuzația că ar fi făcut interceptări telefonice ilegale. În 2003, șeful serviciului de protecție internă a poliției a solicitat Parchetului Național Anticorupție interceptarea telefoanelor a două agenții de presă. În octombrie 2004, în plină campanie electorală, Cornel Ivanciuc a acuzat MAPN-ul de interceptări telefonice ilegale. Ziaristul discutase cu un membru PD despre așa-zisul document „secret" scurs de la Ministerul Apărării, iar ministrul Ioan Mircea Pașcu l-a atenționat că știe ce a discutat. Fostul șef al SRI Radu Timofte a declarat că are cunoștință de faptul că se fac interceptari ilegale, dar nu de către serviciile secrete, ci de către anumite firme și grupuri de interese care au posibilitatea să achiziționeze tehnica necesară.

Cu pisica prin Primăverii

General-locotenent Dumitru Ion Zamfir, adjunct al directorului SRI, susține în studiul său *Tehnica operativă folosită de Serviciile de informații românești* că „serviciile secrete au interceptat convorbirile telefonice încă de la apariția telefonului, prin ascultarea acestora la cască, direct din centrala telefonică. În preajma celui de-al doilea război mondial s-a descoperit magnetofonul, fapt care a permis înregistrarea discuțiilor și a convorbirilor telefonice". Departe de a dispărea practica respectivă, legal sau ilegal, convorbirile telefonice sunt interceptate și înregistrate. Metodele sunt aceleași și nu au fost inventate de Securitate, ci de toate serviciile de informații din lume.

Una din anecdotele despre filajul și munca tehnico-operativă a Securității susține că într-o noapte, în cartierul Primăverii, câțiva ofițeri de Securitate fugăreau de zor o pisică. În urma unei percheziții secrete, soldate și cu implantarea de microfoane, lucrătorii de Securitate lucraseră impecabil, toate obiectele fiind lăsate la locul lor, cu o excepție: proprietarul avea o pisică care scăpase printre picioarele vizitatorilor nocturni. Departe de a fi o legendă, cazul de mai sus este unul real. De nenumărate ori ofițerii de Securitate au fost puși în situații-limită, pentru că trebuiau să instaleze aparatura de înregistrare sau să fotocopieze documente, să facă percheziții clandestine.

O altă întâmplare rămasă în legendă este cea privind evitarea unui atac terorist. Securitatea a fost informată că ambasadorul Israelului la București fusese condamnat la moarte de "Mișcarea Palestiniană de Eliberare". Membrii celulei teroriste au fost indentificați, dar cum "planul de măsuri" suna clar: "evitarea oricărui risc", ofițerii de Securitate au pătruns în camera de hotel, unde percutoarele armelor au fost pilite, cuiele grenadelor scoase, iar armele puse la loc în ascunzătoare, fără a lăsa absolut nici o urmă. Și astăzi sunt folosite aceleași metode, cu singura deosebire că mijloacele tehnice au evoluat.

Cazul Pantera

Unul dintre cele mai celebre cazuri de urmărire informativă – dată de exemplu mulți ani în Direcția Securității Statului (DSS) – a fost cel cu numele de cod "Pantera" (1971-1974). Cazul a fost amplu dezbătut, iar dosarul a fost descoperit în Arhivele SRI de istoricul dr. Cristian Troncotă.

Direcția județeană Mureș a fost sesizată că directorul Combinatului de Produse Ceramice din Sighișoara furniza date secrete despre prețurile concurenței unui cetățean vest-german, reprezentant al firmelor "Comex" și "Degussa" din R. F. G. Prin aceste firme combinatul din Sighișoara desfăcea cantități mari de produse ceramice pe piața vest-germană. Suspiciunile ofițerilor de la contraspionajul economic au fost trezite de faptul că

Florian BICHIR

(continuare în pag. 4)

PISICA BLÂNDĂ ZGÂRIE RĂU...

În ultima vreme s-a vorbit mult despre celebra constatare a tânărului, dar lucidului ieromonah Savatie Baştovoi: „Două carii ieşite din aceeaşi găoace rod astăzi poporul nostru: ecumenismul pe plan religios şi ideea Uniunii Europene pe plan politic şi economic" **(1)**. Această poziţie este contestată însă de un număr destul de mare de preoţi şi teologi, care se regăsesc în afirmaţiile părintelui profesor Constantin Coman despre „erminia conform căreia Europa este un pericol despre Ortodoxie. Va trebui să recunoaştem cu toţii într-o zi că o astfel de atitudine este una ipocrită şi facilă, care punctează tocmai incapacitatea de a-ţi asuma răspunderea pentru propriile neputinţe şi eşecuri" **(2)**.

Articolul de faţă îşi propune să prezinte câteva fapte şi opinii care pot ajuta la conturarea unui punct de vedere obiectiv. Scurtimea sa lasă loc liber comentariilor şi, de ce nu, polemicii.

Scandalul provocat de iniţiativa scoaterii icoanelor din şcoli a fost un prim semnal de alarmă că în minţile unora apartenenţa la UE implică descreştinarea României. La momentul respectiv, însă, oficialii UE nu s-au implicat în soluţionarea disputei.

Ceea ce s-a întâmplat însă anul acesta a arătat orientarea spirituală a Uniunii: Uniunea Europeană a acuzat Polonia de homofobie, din pricina unui proiect de lege potrivit căruia se interzice propaganda homosexuală în şcolile poloneze. Şi în România homosexualii au încercat să îşi promoveze patimile în şcoli. În 2005, Fundaţia ACCEPT a tipărit un manual alternativ de educaţie sexuală, dar s-au lovit de opoziţia oficialităţilor.

Inspectorul general al Inspectoratului Şcolar Judeţean Iaşi, Camelia Gavrilă, a spus atunci: „Ţinând cont de deschiderea către valorile democratice şi europene, noi suntem dispuşi să acceptăm şi să fim toleranţi faţă de minorităţile sexuale. Dar de la această atitudine şi până la a accepta să se predea sau să se comenteze în şcoli astfel de pledoarii pentru homosexualitate pasul este foarte mare. E ciudată insistenţa acestei fundaţii cu acest ghid adresat profesorilor. Însă noi pledăm ca elevii să ia cunoştinţă de elemente de dragoste normală şi sănătoasă" **(3)**.

În Polonia, ministrul Educaţiei, Roman Giertych, a afirmat ferm că „Trebuie să fie limitată propaganda homosexuală, astfel încât copiii să nu-şi facă o părere greşită despre familie". Iniţiativa sa, concretizată într-un proiect de lege potrivit căruia începând din toamna acestui an propaganda homosexuală în şcoli va fi interzisă, s-a lovit de zidul parlamentarilor UE. Aceştia, pe 26 aprilie 2007, au votat o rezoluţie (cu 325 de voturi pentru şi doar 124 contra şi 150 de abţineri) prin care Polonia era condamnată pentru homofobie. Mai mult, rezoluţia adoptată cere trimiterea unei delegaţii care să verifice Polonia, în scopul "legalizării homosexualităţii pe întreaga planetă" **(4)**.

Observând valorile pe care le promovează Europa contemporană, părintele Nicolae Steinhardt făcea o constatare foarte tristă: „Europa de astăzi (Occidentul) oferă un spectacol de nerozie şi îndobitocire cum rareori a mai fost din secolul IV încoace" **(5)**. ÎPS Bartolomeu Anania îl continuă inspirat: „Pretenţiile aberante care ni se pun în faţă pentru a fi acceptaţi în această Europă: homosexualitatea, viciul, avortul, desfrâul, sexualitatea, pornografia, adică tot ceea ce poate fi mai rău în viaţa unei societăţi, nişte rele pe care noi, ca popor, în frunte cu Biserica şi din fericire în frunte cu tineretul nostru creştin ortodox, le respingem cu toată fermitatea, pentru că nu vrem, cu preţul «intrării» noastre în Europa, să ne pierdem propria identitate naţională. (...) Pentru intrarea în Europa ni se cere să fim toleranţi cu toate cele ce ne smulg din credinţa noastră. De aceea, personal, voi deveni intolerant, chiar cu riscul de a fi catalogat drept fundamentalist. La urma urmei, dacă e vorba de «fundamentalism», primul fundamentalist a fost Însuşi Iisus Hristos: «Înapoia Mea, satano!»" **(6)**.

Creştini fiind, nu vrem şi nici nu cerem pedepsirea homosexualilor după cum o cere Vechiul Testament: *De se va culca cineva cu bărbat ca şi cu femeie, amândoi au făcut nelegiuire şi să se omoare, că sângele lor asupra lor este* (Levitic 20, 8-13).

Ceea ce cerem este însă să fim lăsaţi să ne apărăm identitatea, să nu ni se impună acceptarea anormalului drept normal, a păcatului drept virtute. Homosexuali au fost, sunt şi vor mai fi. Biserica nu îi condamnă, ci îi aşteaptă cu răbdare să se pocăiască şi să înceapă o viaţă nouă.

În timpul vizitei în România, Arhiepiscopul Atenei, Hristodoulos, ne-a atras atenţia asupra pericolului care ne stă înainte – acela de a ne lăsa păcăliţi de o mentalitate anticreştină promovată de Europa: „Influenţaţi de ateismul generat de iluminism, europenii de astăzi urmăresc să creeze o Europă care refuză creştinismul. Dacă vor reuşi, atunci Uniunea Europeană va deveni foarte fragilă, gata să moară chiar în faşă»" **(7)**.

Părintele Iustin Pârvu spune: „Am zis cândva: intrarea în UE este ieşirea din Ortodoxie. Dar revin şi zic: depinde de noi să nu lepădăm deodată credinţa. Că şi haina nu o dezbraci dintr-o mişcare, mai întâi scoţi o mânecă, apoi cealaltă. Până atunci, s-ar putea ca poporul să se deştepte. Dacă ne vom ruga însă cu râvnă, dacă ne vom osteni în rugăciune, Dumnezeu va face ca totul să fie posibil. Şi toate aceste încercări, globalizare, ecumenism şi cine ştie care altele, toate vor fi spulberate de forţa rugăciunii" **(8)**.

Dacă forţa rugăciunii va birui, ne va fi bine. Dacă nu, vom fi puşi să dăm răspuns tulburătoarei întrebări adresate profetic de Sf. Nicolae Velimirovici: „Hristos a plecat din Europa, precum odinioară din ţinutul Gadarenilor la poftirea acelora: dar îndată ce a plecat, a venit război, urgie, spaimă, ruină, distrugere. S-a întors în Europa barbaria de dinainte de creştinism: a avarilor, a hunilor, a longobarzilor, a africanilor, numai că de o sută de ori mai înfricoşătoare. Hristos Şi-a luat crucea şi binecuvântarea Sa şi a plecat. A rămas în urmă întuneric şi putoare. Iar voi hotărâţi-vă acum cu cine vreţi să fiţi: cu întunecata şi puturoasa Europă, sau cu Hristos?" **(9)**.

Krzysztof Bosak, din partea Ligii Familiilor Polone, unul dintre partidele membre ale coaliţiei aflate la putere: *„În Canada, vedem instanţe care le interzic*

părinţilor să-şi retragă copiii de la orele de propagandă homosexuală. Vedem că un bărbat este arestat pentru că a mers să discute cu directorul şcolii pentru a-i cere retragerea copilului său de la aceste ore. În Anglia, există un program prin care copiii învaţă despre istoria mişcării homosexualilor – lucru care nu are legătură nici cu istoria şi nici cu ştiinţa, ci cu o ideologie dăunătoare copiilor. Şi în Polonia activiştii homosexuali au încercat să distribuie broşuri obscene în şcoli. Acest lucru trebuie să înceteze, pentru binele copiilor noştri, al siguranţei şi al libertăţii în faţa acestei hărţuiri" **(10)**.

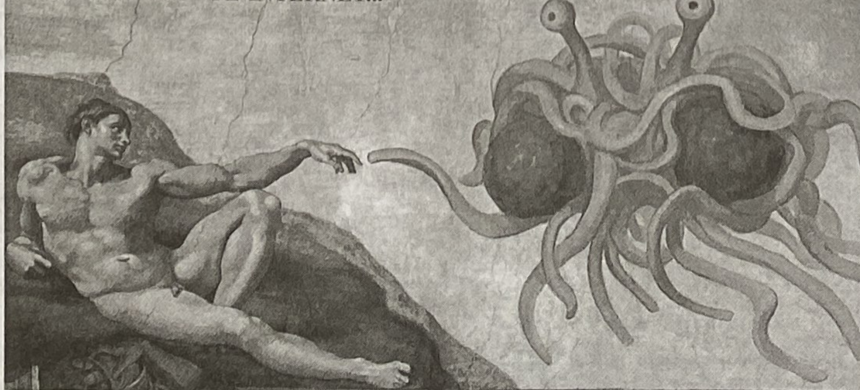
"Măsurată pe o scală între «tradiţionalism» şi «modernism», atitudinea populaţiei faţă de această minoritate sexuală se plasează în zona de «tradiţionalism», adică de intoleranţă. Astfel, 4 din 5 persoane consideră că s-ar simţi deranjate «mult» şi «foarte mult» dacă «o persoană de acelaşi sex le-ar face avansuri», 75% dacă ar afla că un membru al familiei este homosexual, iar peste două treimi s-ar simţi deranjate dacă ar afla că unul dintre profesorii copilului este homosexual" **(11)**.

Sf. Ioan Gură de Aur scria: „Ce poate fi mai spurcat decât un bărbat tăvălindu-se în (astfel de) curvii? Ce poate fi mai greţos? O, ce nebunie! O, ce smintire! (...) Voi însă, care săvârşiţi acest păcat, aţi făcut neamul nostru omenesc mai necinstit decât necuvântătoarele, căci îl batjocoriţi prin asemenea fapte şi vă batjocoriţi şi voi înşivă" **(12)**.

Danion VASILE
(text preluat din *Lumea credinţei*)

---

[1] *Adio, Uniune Sovietică, bun venit, Uniune Europeană!*, ieromonah Savatie Baştovoi,, http://www.odaiadesus.ro/bunvenit.html.
[2] Din volumul *Lucrãrile conferinþei "Ortodoxia – parte integrantã din spiritualitatea ºi cultura europeanã"* , M-rea Constantin Brâncoveanu, Sâmbãta de Sus, 2004.
[3] Citat în articolul *Manualul interzis*, scris de Silviu Labeş, ziarul *Ieşeanul*, 12 iulie 2005.
[4] http://chisinau.novopress.info/?p=548#more-548
[5] Nicolae Steinhardt, *Monahul de la Rohia răspunde la 365 de întrebări incomode adresate de Zaharia Sângeorzan*, Ed. Revistei „Literatorul", Bucureşti, 1992, p. 120.
[6] Revista *Rost*, septembrie 2004.
[7] De pe site-ul www.patriarhia.ro, secţiunea „Vizite", articolul *Vizita în România a Prea Fericitului Părinte Hristodoulos, Arhiepiscopul Atenei şi a toată Elada – 4-11 iunie 2003*.
[8] http://cuvant.wordpress.com/2007/05/14/parintele-iustin-despre-vremurile-din-urma/
[9] Citatele din textul Sfântului Nicolae au fost extrase din lucrarea părintelui Justin Popovici, *Biserica Ortodoxă şi Ecumenismul*, M-rea „Sfinţii Arhangheli", Petru-Vodă, 2002, pp. 132-133. Chiar dacă unii contestau valoarea acestor afirmaţii tranşante ale episcopului Nicolae Velimirovici, după canonizarea acestuia nici un teolog serios nu se mai încumetă să le combată.
[10] http://ro.altermedia.info/minoritati/polonia-vrea-s-interzic-propaganda-homosexual-in-scoli_6641.html
[11] Din articolul Corinei Scarlat, *Seropozitivii şi homosexualii, cei mai discriminaţi din România*, în *Evenimentul Zilei*, 26 ianuarie 2006.
[12] *Apud* Pr. Constantin Mihoc, *Taina căsătoriei şi familia creştină*, Ed. Teofania, Sibiu, 2002 , p. 185. Şi sfântul le mai spune homosexualilor : „Nu zic numai că prin acest păcat tu nu ai devenit femeie, dar încă ai pierdut şi dreptul de a fi bărbat, căci nici nu te-ai schimbat în natura femeii, nici nu ai păstrat natura bărbătească, ci amândurora te-ai făcut deopotrivă trădător, (...) fiindcă ai nedreptăţit şi necinstit amândouă genurile" (*ibidem*).

MARIA TĂNASE
– agent secret –

Celebra cântăreaţă Maria Tănase nu doar şi-a încântat ascultătorii, ci a fost şi o adevărată Mata-Hari a epocii. Conform unor documente descoperite în arhive, regina cântecului a lucrat între anii 1940-1944 ca agent secret pentru Eugen Cristescu, şeful Serviciului Secret de Informaţii.

Originea şi începuturile artistice

Pe 25 septembrie 1913 se naşte în cartierul bucureştean Cărămidarii de Jos, pe strada Livada cu Duzi, Maria Tănase, al treilea copil al Anei Munteanu şi al lui Ion Coandă Tănase. Cariera artistei s-a dezvoltat nu numai în muzică, ci şi pe scena teatrului. Debutul său s-a produs la Teatrul Cărăbuş, condus de legendarul Constantin Tănase. Directorul avea totuşi o problemă: nu putea fi în teatrul său o a doua persoană cu acelaşi nume. "La mine are să te cheme Mary Atanasiu!", i-a spus marele actor de comedie, după cum scrrie George Sbârcea în *Viaţa romanţată a Mariei Tănase*. Nedorind o carieră în care să îmbrace "pene de struţ şi pantalonaşi foarte scurţi", tânăra actriţă pleacă către trupa de revistă de la Teatrul Alhambra. În 1945, artista ajunge să joace pe scena Teatrului Municipal în piesa *Cadavrul viu* a lui Tolstoi, avându-l ca partener pe Ion Manolescu.

Spectacole pentru elita intelectuală

Maria Tănase a cunoscut şi consacrarea internaţională ca interpretă. În 1938, la numai 24 de ani, solista este invitată să înregistreze la Londra. Este anul în care cântăreaţa cunoaşte cu adevărat celebritatea, după ce înregistează şi câteva melodii pentru Societatea Română de Radio. Solista se remarcă şi prin reprezentaţiile date la restaurantul bucureştean Neptun. La spectacolele ei asistă nume grele ale literaturii româneşti interbelice, precum Liviu Rebreanu, Ion Minulescu, Ion Pillat şi Camil Petrescu. În aceeaşi carte a lui G. Sbârcea, Maria Tănase spune: "Când am apărut în zornăit de veselă şi forfotă de ospătari, mi s-a părut că îmi fuge pământul de sub picioare". În acelaşi an, ziarul *România* publica următoarele rânduri: "Nimic prefăcut în cântecul aceleia care ridică până la artă virtuţile muzicale ale folclorului..."

Interzisă de legionari

Un an mai târziu, Maria Tănase este aleasă să reprezinte folclorul românesc la New York, iar presa vremii continuă să îi laude prestaţiile. Anul 1940 avea să fie cel mai greu din cariera sa. Venirea legionarilor la putere aduce cenzura pe scenele româneşti. Pe 20 octombrie 1940 susţine un ultim spectacol la Focşani, după care regimul îi interzice orice apariţie. Garda de Fier îşi duce misiunea până la capăt: "Din ordinul Ministerului Propagandei, mi-au fost distruse toate plăcile de gramofon, dar şi matriţele de la Casele de plăci de patefon", nota artista în carnetul de memorii, după cum scrie Maria Roşca într-o biografie a Mariei Tănase. Motivul pentru care au fost distruse discurile era pretinsa distorsionare a folclorului românesc. "Adevăratul motiv al acestei acţiuni a fost însă faptul că în cercul de prieteni ai Mariei Tănase se găseau o serie de intelectuali evrei, ca etnologul Harry Brauner (fratele pictorului Victor Brauner) şi jurnalistul Ştefan Roll", se menţionează într-o prezenare a solistei făcută de TVR pentru seria de emisiuni "Mari români".

Revenirea

După instalarea regimului comunist, Maria Tănase îşi continuă cariera muzicală, dar şi cea de actriţă. Comuniştii o tratează cu respect şi cu distincţii. În 1955 i se acordă Premiul de Stat, iar doi ani mai târziu primeşte titlul de Artistă Emerită. Îşi continuă, în paralel cu înregistrările şi spectacolele muzicale, cariera de actriţă. În 1957 joacă rolul Anicăi în *Ciulinii Bărăganului*, piesă realizată după romanul cu acelaşi nume semnat de Panait Istrati. Marcel Anghelescu, Mihai Berechet şi Florin Piersic sunt alte nume de referinţă care fac parte din distribuţie. De asemena, joacă la Teatrul Municipal în *Opera de trei parale*, având rolul lui Jeny Spelunca. Legenda cântecului românesc a vrut să îşi încheie cariera muzicală la... catedră. La cererea sa, i se acordă funcţia de folclorist la orchestra "Taraful Gorjului" din Tg. Jiu, unde prezenta concerte şi spectacole aparţinând filonului folcloric oltenesc.

La moartea unei legende

Maria Tănase se îmbolnăveşte de cancer la plămâni, boală cu care se luptă în ultimii ani ai vieţii. Este internată în mai multe spitale bucureştene şi, după cum scrie Maria Roşca, artista s-a confeasat personalului medical de la Spitalul Fundeni, cu câteva zile înainte de a se stinge: "O viaţă întreagă am suferit pentru că nu las în urma mea descendenţi". Maria Tănase pierde lupta cu boala şi moare pe 22 iunie 1963, cu trei luni înainte să împlinească vârsta de 50 de ani. Funeraliile sale scot din casă mii de bucureşteni, iar legenda folclorului românesc este condusă pe ultimul drum de mari personalităţi ale vremii. "Nu voi uita niciodată mulţimile de oameni pe care le-am văzut adunate cu îndurerare la înmormântarea acestei artiste, ciorchinii de oameni urcaţi pe acoperişurile şi balcoanele blocurilor de pe Calea Victoriei, până sus în dealul de la Negru Vodă, la vechiul cimitir Bellu", scria Petru Vintilă în revista *Luceafărul*.

În slujba serviciilor secrete

Viaţa Mariei Tănase este departe de a se fi desfăşurat doar pe scenă, în faţa admiratorilor ei. Marea artistă, considerată "privighetoarea" noastră naţională, "a ciripit" ani în şir şi pentru... serviciile secrete. Relaţiile sale cu Eugen Cristescu au jucat un rol de seamă în epocă. Eugen Cristescu, şeful Serviciului Secret de Informaţii (SSI) în perioada 1940-1944, ajunsese în fruntea celui mai important serviciu de informaţii româneşti pe 15 noiembrie 1940, numit de Ion Antonescu. Cristescu nu era un necunoscut al muncii de informaţii. Noul director absolvise Seminarul Teologic din Iaşi şi era jurist de profesie. A avansat treptat până la funcţia de director în Direcţia Generală a Poliţiei, remarcându-se în ochii autorităţilor vremii prin modul în care a combătut Mişcarea Legionară.

Din pat la culegere de informaţii

Cristescu lucra "profesionist", fără prea multe scrupule. El nu s-a sfiit să intercepteze corespondenţa Elenei Lupescu, amanta Regelui Carol II. Pârât la Palatul Regal de Mihail Moruzov, Cristescu şi-a pierdut postul de director în Direcţia Siguranţei şi a fost pus la dispoziţia Ministerului de Interne. Ivor Porter, un căpitan englez, agent britanic în România, care l-a cunoscut foarte bine pe Eugen Cristescu, scrie în memoriile sale că "Eugen Cristescu avea întotdeauna ca predilecţie femeile mai mature". Un raport al SSI, întocmit de ofiţerul Constantin Maimuca, director în Ministerul de Interne, nota că "în accensiunea sa, Cristescu s-a servit şi de unele doamne din înalta societate, care l-au sprijinit prin relaţiilor lor că să avanseze rapid" (Arhiva SRI, dosar nr. 73865, vol. 1). Dintre fostele sale prietene sau partenere, serviciile secrete le-au indentificat pe doamnele col. Pomponiu, Molda Zisu, Ileana Baston şi Maria Tănase. Dr. Cristian Troncotă, specialist în servicii secrete, este de părere că "celebra cântăreaţă i-a facilitat lui Eugen Cristescu, într-o perioadă destul de dificilă, unele schimburi de informaţii cu o serie de diplomaţi americani. Relaţiile sale amoroase au fost cultivate şi din interes profesional".

Prietenă cu corespondentul francez

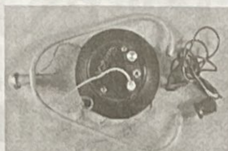
Cert este că Maria Tănase nu era "la prima abatere" în domeniul serviciilor secrete. Relaţiile sale amoroase, care au purtat-o în iatacul atâtor personaje influente, politicieni sau diplomaţi, au împins-o şi pe tărâmul spionajului. Dacă nu cumva, cum spune o vorbă românească, îmbina plăcutul cu utilul... Istoricul Mihai Pelin, cercetător al arhivelor Securităţii, în lucrarea sa *Un veac de spionaj, contraspionaj şi poliţie politică*, afirmă că Maria avea, la sfârşitul anilor '30, relaţii foarte apropiate cu Maurice Negre, corespondentul de la Bucureşti al Agenţiei Havas şi rezident al serviciilor speciale franceze. "Sosit la Bucureşti în iunie 1938, Maurice Negre, corespondentul permanent al Agenţiei Havas la Bucureşti, s-a încurcat într-un amor pasager cu Maria Tănase, însă relaţia lor nu a durat şi s-a transformat treptat într-o prietenie durabilă. În mai 1939, corespondentul a fost surprins de poliţie în timp ce fotografia obiective militare din zona de graniţă Turtucaia. Maria Tănase, care se bucura de influenţă în epocă, a intervenit imediat la poliţie şi la Direcţia Presei, ca să se aplaneze scandalul", scrie Mihai Pelin în "Dame şi ziarişti".

Drumuri în capitala spionajului

În anul 1940, în plin război, Maria Tănase face un prim-turneu în Turcia. Or, Istanbulul şi Ankara erau la data aceea locul de întâlnire a celor mai importanţi agenţi secreţi. Artista are ocazia să cânte în faţa preşedintelui ţării, Iamet Inonu, dar are şi multe întâlniri care vor rămâne învăluite în mister. În mod aproape firesc, la întoarcerea în ţară este luată "în vizor" de serviciului secret al armatei germane, Abwehr, care încearcă printr-un maior să o recruteze. Conform arhivelor Serviciului Secret de Informaţii din România, condus de Eugen Cristescu, artista refuză. Istoricul Cristian Troncotă este de

(continuare în pag. 4)

Cum ne asculta Securitatea

(urmare din pag. 1)

cetăţeanul vest-german era tot timpul bine informat asupra ofertelor primite de combinat de la firmele concurente. S-a trecut ca primă măsură la supravegherea informativă a întregului personal care avea tangenţă cu derularea contractelor, inclusiv a directorului şi şefului Biroului de Documente Secrete. S-au folosit toate mijloacele muncii de Securitate, inclusiv cu aparatură Tehnico-Operativă (TO): înregistrarea convorbirilor telefonice, dar şi a discuţiilor de la birou şi de acasă. Fără rezultate. Cu toate acestea, s-a constat că, de fiecare dată când venea la tratative în combinat, cetăţeanul vest-german făcea o scurtă vizită protocolară în biroul directorului, după care se retrăgea în sala de tratative. Deşi în biroul directorului erau deja instalate mijloace tehnice operative, nu au fost înregistrate decât discuţii banale, fără importanţă. În ciuda acestui fapt, s-a constatat că informaţii secrete din Combinat, privind ofertele firmelor concurente, continuau să se scurgă în beneficiul cetăţeanului vest-german!

La un moment dat, una dintre informatoarele dirijate pe lângă directorul Combinatului a observat că în casa de fier din biroul acestuia se află o cantitate impresionantă de bijuterii din aur. Au intervenit din nou specialiştii T.O. S-a obţinut mulajul cheii de la casa de fier şi a avut loc o percheziţie secretă: bijuteriile au fost inventariate, dar lăsate în aceeaşi poziţie în care au fost găsite. Cum bijuteriile nu se găseau pe piaţa românească, indiciile au dus spre director. Pentru intensificarea supravegherii, în biroul directorului a fost instalată o cameră de luat vederi cu circuit închis, bine ascunsă. Imaginile erau înregistrate pentru a fi folosite ca probă. La prima vizită a cetăţeanului vest-german, camerele au surprins că directorul a înmânat oaspetelui său o hârtie A5, fără să aibă loc vreo discuţie între ei. Comerciantul a luat "bileţelul", pe care l-a pus în geanta sa personală. Din acel moment a început o altă muncă contra cronometru. Primă problemă a celor de la Securitate, care doreau să fotografieze "bileţelul2, a apărut rapid, pentru că cetăţeanul vest-german venea însoţit în România de un câine-lup, pe care în timpul tratativelor îl lăsa în camera de hotel. Cu toate acestea, cei de la T.O. au izbutit să-şi ducă misiunea la capăt. Profitând că germanul s-a deplasat la Târgu-Mureş însoţit de o tânără – informatoare a Securităţii, cu sarcina de a asigura o companie cât mai plăcută –, ofiţerii au organizat o pătrundere secretă în camera de hotel. Câinele a fost anihilat cu un medicament special şi cu o botniţă. Geanta a fost deschisă, iar documentele directorului – printre care şi "bileţelul" – au fost fotocopiate. Pe "bileţel" erau trecute preţurile de la firmele concurente. A doua zi, la Bucureşti, pe peronul Gării de Nord, vest-germenul a fost reţinut de Securitate, iar la deschiderea genţii a fost descoperit "bileţelul" directorului. Vest-germanul a recunoscut ulterior că directorul Combinmatului din Sighişoara îi oferea documente şi date secrete în schimbul unor avantaje materiale: bijuterii, ceasuri placate cu aur, lăzi cu băuturi fine…

Germanul a fost condamnat la 4 ani şi jumătate, dar patronii săi au plătit cauţiunea şi s-a întos în Germania. În schimb, directorului i-au fost confiscate bunurile, dar nu a păţit nimic altceva, pentru că era membru în Biroul Judeţean PCR, iar organele de partid nu au aprobat începerea urmăririi penale. Încă o dată Partidul învingea Securitatea…

Tehnica interceptării convorbirilor telefonice

Dacă la începutul anilor '50 emiţătorii de ascultare aveau dimensiunile unei cărămizi, ele au ajuns în anii '70 să fie disimulate în multe obiecte inofensive (pixuri, stilouri, ceasuri, ace de cravată, vestimentaţii, mobilier, etc.). După cum spune generalul Zamfir în studiul său *Tehnica operativă folosită de Serviciile de informaţii româneşti*, dintre primele primele aparate utilizate de Securitate se distinge minimagnetofonul de tip **Kosth**, ce utiliza ca suporţi de stocare casete cu role de sârmă. Ulterior a fost folosit magnetofonul **Grundig Luxus** care, datorită dimensiunilor mici, putea fi disimulat într-o maşină de ras electrică. Unul dintre cele mai utilizate mijloace pentru înregistrarea discuţiilor a fost magnetofonul **Uher**, care se distingea prin calitatea deosebită a înregistrărilor şi printr-o fiabilitate de excepţie. De asemenea, pentru înregistrarea discuţiilor captate prin emiţători de ascultare, a fost utilizat magnetofonul, cu receptor radio încorporat, de tip **Crown**.

„La începuturile telefoniei, operatoarele telefonice erau cele care, ca agenţi, furnizau informaţii serviciului secret, prin ascultarea la cască a convorbirilor. Ulterior, în interiorul sediilor centralelor telefonice s-a dispus amenajarea unor spaţii unde se puteau asculta şi înregistra mai multe convorbiri telefonice simultan, prin conectarea „în paralel" a dispozitivelor de înregistrare la linia telefonică interceptată. Pentru situaţii mai deosebite, când nu era oportună înregistrarea convorbirilor în regim centralizat, interceptarea convorbirilor telefonice s-a realizat prin diferite echipamente conectate la dispozitivele de înregistrare prezentate mai sus, dintre care se disting aparatul de tip **Fujita** şi ventuza telefonică **Sun**", scrie autorul menţionat.

Când pereţii au efectiv urechi...

Apariţia microfoanelor active a condus la ideea includerii acestora în elemente de construcţie şi transportarea semnalului la distanţă pentru a putea fi înregistrat şi exploatat. Unele microfoane erau disimulate în diverse elemente de construcţie. Este de menţionat faptul că microfonul era mascat cu o pânză specială, care permitea captarea undelor sonore, dar care putea fi vopsită şi prelucrată astfel încât să nu fie trădată prezenţa mijlocului tehnic. Pentru interceptarea discuţiilor din spaţii închise şi pentru transmiterea acestora la distanţă, Securitatea utiliza o gamă largă de microfoane cu amplificator, cu transmisia semnalului pe suport fizic. Semnalul audio interceptat putea fi transmis la distanţe de până la 10 km, pe circuite fizice, într-un punct de interceptare unde înregistrarea se făcea pe magnetofoane şi mai târziu pe casetofoane cu casete multiple.

MARIA TĂNASE – agent secret –

(urmare din pag. 3)

părere că "Maria Tănase l-a ajutat pe Cristescu în munca sa. Cristescu era un as a spionajului şi înţelegea că Germania nu are şanse să câştige războiul. A ţinut ca un adevărat profesionist legătura şi cu serviciile secrete americane şi engleze, iar marea artistă i-a facilitat astfel de contacte". Asiduu cercetător al documentelor secrete, Mihai Pelin a descoperit că în 1941 Maria pleacă din nou în Turcia, cu orchestra lui Grigore Dinicu. Ea este văzută în compania lui Alfred de Chastelain, şeful filialei SOE (structură a spionajului britanic), care lucrase timp de 14 ani în România. Se pare că acesta i-a propus artistei să nu se mai întoarcă în ţară, oferindu-i un post la radio la Londra, dar ea a refuzat. La întoarcerea în ţară este arestată şi acuzată ca agentă britanică. Probele sunt insuficiente şi – evident, la intervenţia lui Eugen Cristescu – este eliberată.

Securitatea pe urmele ei

Nici după 23 august 1944 viaţa tulmultoasă a Mariei Tănase nu s-a schimbat prea mult, fiind în preajma unor oameni catalogaţi fără tăgadă de serviciile secrete ca fiind spioni. Securitatea comunistă a urmărit-o pe Maria Tănase, pe care o considera un „element ce manifesta duşmănie faţă de regimul nostru". Totuşi, acţiunile Securităţii împotriva ei nu au trecut dincolo de filaj, desigur şi pentru simplul motiv că Maria Tanase era idolul maselor.

Florian BICHIR

SALVATĂ DE EUGEN CRISTESCU

În mod paradoxal, Maria Tănase a fost salvată de la o posibilă arestare după 1944 tocmai de cel pentru care a lucrat, Eugen Cristescu, şeful SSI. În primul rând, în arhiva SSI nu există nici un dosar de informator din perioada 1928-1944, pur şi simplu pentru că SSI nu întocmea dosare. În plus, după 23 august 1944, Eugen Cristescu a distrus mai multe documente, apoi s-a refugiat cu o mare parte din arhiva sa în comuna Bughea, din judeţul Muscel, unde a şi fost arestat, pe 24 septembrie 1944. Transportat în Rusia Sovietică, a fost anchetat îndelung, iar în 1946 – condamnat la moarte. Prin decret regal, şi la interveneţia lui Lucreţiu Pătrăşcanu, pedeapsa i-a fost comutată în muncă silnică pe viaţă. Oficial, a decedat pe 12 iunie 1950, în Penitenciarul Văcăreşti, deşi mai multe persoane afirmă că l-au văzut în libertate. Şi în prezent există bănuiala că el a fost folosit, sub un alt nume, de către comunişti, până prin anii '60. Atâta lucru ştiau şi comuniştii: că un şef de servicii secrete nu se ucide niciodată, pentru că întotdeauna mai are câte ceva de mărturisit.

FENOMENUL PITEŞTI (II)

În prima parte a acestui articol m-am străduit să identific pe cei care au iniţiat diabolicul "experiment" de la Piteşti, precum şi pe cei care l-au pus "în scenă" şi l-au "monitorizat". În cele ce urmează voi încerca să stabilesc din ce motive deţinuţilor politici din România li s-a aplicat un tratament de o bestialitate fără egal în analele ororilor penitenciare din ansamblul ţărilor Europei răsăritene abandonate de Occident bolşevismului, şi chiar şi în altele de aiurea. Deşi motive care ar putea explica această stare de lucruri sunt mai multe, eu mă voi opri, în cele ce urmează, doar asupra unuia, pe care îl consider a fi fost esenţial.

Nu aş vrea să se interpreteze că fac, cu această ocazie, o pledoarie *pro domo*, dar afirm dintru început că pentru acest tratament "discriminatoriu" aplicat deţinuţilor politici din România (mă refer atât la tratamentele extrem de inumane din închisorile de execuţie şi din lagărele de muncă forţată, cât şi la aberantele acţiuni de aşa-zisă reeducare) "vinovată" se face... Mişcarea Legionară. Pentru a-i anihila pe cei mai înverşunaţi adversari ai lor, care erau membrii acestei mişcări, cotropitorii bolşevici şi năimiţii lor din ţară au născocit şi au pus în aplicare metode de exterminare fizică şi siluire sufletească fără egal în universul concentraţionar al cumplitului secol XX. Şi monstruozitatea a fost cu atât mai cumplită cu cât torţionarii nu s-au mulţumit numai cu suprimarea fizică sau cu pervertirea conştiinţelor şi schilodirea sufletelor adversarilor lor, ci şi-au propus să ucidă şi ideile-forţă care au făcut posibilă apariţia în ţara noastră a acestei *stări de spirit* care a fost Mişcarea Legionară.

Am demonstrat, cu altă ocazie, că Mişcarea Legionară a apărut şi s-a dezvoltat ca o *necesitate istorică* în condiţiile create în această parte a Europei de rezultatele primului război mondial. Ea nu a fost doar o simplă ideologie, ci o *mişcare spirituală* de regenerare a sufletului românesc, structurată pe valorile naţionale şi pe spiritualitatea creştină. Şi pentru că, printre pericolele care pâşteau societatea românească în perioada respectivă, se profila tot mai ameninţător, dinspre Răsărit, şi pericolul comunist, programul de luptă şi de acţiune al acestei mişcări a avut, încă de la începuturile ei, şi o puternică *componentă anticomunistă*. Această atitudine fermă şi nedesimulată nu a trecut neobservată, ci a fost sesizată şi de noii stăpâni de la Kremlin, care, după ce şi-au consolidat în interior nefastul lor regim, au început să se pregătească pentru a declanşa "revoluţia mondială". Căci Rusia, bolşevică acum, nu a renunţat la tendinţele ei hegemonice, ci continua, în numele "internaţionalismului proletar" de data aceasta, să promoveze aceeaşi obsedantă politică expansionistă de totdeauna. În acest scop, Moscova, prin agenţii săi, a urmărit cu atenţie situaţia politică şi socială din ţările vecine, în care urmărea cu predilecţie să-şi "exporte" revoluţia, încercând, astfel, să depisteze atât factorii favorizanţi (formaţiuni şi personalităţi politice dispuse să colaboreze sau să facă compromisuri, nemulţumiri pe care să le speculeze etc.), cât şi pe cei ostili planurilor lor. Astfel, ei şi-au dat repede seama că în România cea mai înverşunată şi eficientă rezistenţă împotriva acţiunii lor o va opune Mişcarea Legionară, ai cărei membrii erau educaţi şi pregătiţi, printre altele, şi în acest scop.

De aceea, comuniştii ruşi au acordat o atenţie deosebită acestui fenomen spiritual din ţara noastră, mai ales începând cu a doua jumătate a deceniului patru, când această mişcare a devenit şi o forţă politică de care trebuia să se ţină seama. Există indicii că, în această perioadă, NKVD-ul a încercat (şi probabil a şi reuşit) să-şi infiltreze în rândurile ei agenţi special instruiţi, pentru a-i studia modul de organizare şi pentru a o compromite şi submina din interior. Sunt şi unele dovezi în acest sens, cum ar fi de exemplu capturarea de către Siguranţă a unui stoc de câteva mii de cămăşi verzi introduse clandestin în ţară, în toamna anului 1940, care urma să fie distribuite elementelor declasate ale mahalaleor, în vederea atragerii acestora în evenimentele ce se prefigurau. De asemenea, sunt unele indicii că Traian Boeru, şeful echipei care i-a asasinat pe Nicolae Iorga şi pe Virgil Madgearu, ar fi fost omul ruşilor. Dovezi certe în acest sens nu avem însă (există doar unele mărturii care, într-un demers istoric serios, sunt lipsite de relevanţă), dar, dacă într-adevăr aşa stau lucrurile, ele există cu siguranţă în arhivele serviciilor secrete sovietice, şi poate chiar în cele româneşti

Dacă în privinţa agenţilor infiltraţi nu deţinem, deocamdată, dovezi concludente, avem în schimb dovezi sigure că serviciile secrete sovietice (atât NKVD-ul, cât şi serviciile de informaţii ale armatei) nu au încetat să se intereseze de Mişcarea Legionară nici chiar în timpul războiului. Şi aceasta nu numai în cea de-a doua parte a lui, când era evident că ruşii vor ajunge pe meleagurile noastre, ci şi în prima parte, când această posibilitate nu se întrevedea încă. Printre ofiţerii români căzuţi prizonieri la ruşi erau şi foarte mulţi foşti membri ai Mişcării Legionare (ofiţeri de rezervă, mai ales: învăţători, profesori, avocaţi, doctori etc.); aceştia relatează în scrierile lor memorialistice, unii, sau în simple aduceri-aminte, alţii, că în lagărele în care erau internaţi veneau periodic comisii formate din ofiţeri NKVD, şcoliţi desigur, unii dintre ei chiar foarte maniaraţi, care îi anchetau în legătură cu trecutul lor legionar. Îi interesa absolut tot: când şi în ce împrejurări au intrat în Mişcare, dacă au trecut sau nu prin Frăţiile de Cruce, cum se desfăşura o şedinţă de cuib şi ce probleme se dezbăteau într-o astfel de şedinţă, ce calităţi trebuia să întrunească un şef de cuib, ce personalităţi legionare au cunoscut şi care dintre acestea i-au impresionat în mod deosebit, dacă l-au cunoscut pe Corneliu Zelea Codreanu şi prin ce calităţi se impunea acesta, ce părere au despre viitorul acestei Mişcări.... şi încă multe altele. Însistau, în mod deosebit, asupra Frăţiilor de Cruce şi asupra sistemului de educaţie din cadrul acestora. Era evident că aceste discuţii aveau mai mult un caracter de documentere decât de anchetă.

Acelaşi lucru îl relatează şi Eugen Cristescu, şeful fostului Serviciu Român de Informaţii, una din cele şase persoane arestate şi duse, după 23 august 1944, împreună cu mareşalul Antonescu, la Moscova pentru anchetă. Acesta povesteşte (vezi, printre altele, Gabriel Bălănescu, *Din împărăţia morţii*) că un mare număr din şedinţele de anchetă la care a fost supus au fost consacrate Mişcării Legionare şi că atunci când era anchetat despre altceva (alte partide, personalităţi politice, diplomaţi etc.), la anchetă asistau doar două, trei sau cel mult patru persoane. Când era însă vorba de Mişcarea Legionară, ancheta avea loc într-un mare amfiteatru, în faţa unei asistenţe de până la o sută de persoane, care notau conştiincios tot ce spunea el, unii dintre aceştia punând chiar şi întrebări lămuritoare. La aceste şedinţe participa întotdeuna şi un general, Vinogradov, care conducea ancheta. Îi interesa, în mod deosebit, ca şi pe ceilalţi (este vorba de anchetatorii ofiţerilor din lagăre), modul de organizare a Mişcării, sistemul de educaţie a membrilor ei, idealurile acestora, statutul lor social, precum şi ponderea cadrelor militare în rândurile lor. De asemenea, în mod deosebit, îi interesau şi Frăţiile de Cruce, despre care voiau să afle cât mai multe lucruri, cum ar fi: criteriile de recrutare a tinerilor în această organizaţie, activitatea lor şi, în mod deosebit, educaţia care se făcea în aceste pepiniere de viitori legionari.

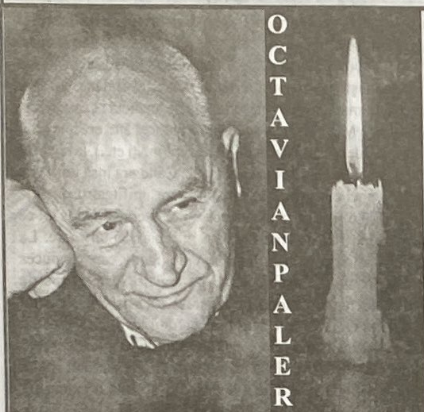
Deci, nu e de mirare că, atunci când trupele ruseşti ne-au invadat ţara, comuniştii (venetici şi băştinaşi laolaltă) cunoşteau bine starea de spirit de la noi şi greutăţile pe care le vor întâmpina în îndeplinirea misiunii lor nefaste. Ştiau că Mişcarea Legionară este singura organizaţie anticomunistă cu structuri organizatorice pe întreg teritoriul naţional, în toate straturile societăţii, disciplinată, activă, motivată nu numai ideologic, ci şi moral-existenţial, şi mai ales cu o mare predispoziţie de a se jertfi Mai ştiau, de asemenea, că viitorul acestei organizaţii era asigurat de un corp masiv de tineri (elevi şi studenţi) care erau educaţi şi formaţi în Frăţiile de Cruce, unii, şi în Corpurile Studenţeşti Legionare, ceilalţi. Ştiind toate acestea, comuniştii, îndrumaţi de consilieri sovietici, au luat măsurile care se impuneau Aplicând principiul *divide et impera*, şi-au asigurat, dintru început, colaborarea celor dispuşi să facă compromisuri şi, cu ajutorul acestora, au început demolarea sau acapararea principalelor instituţii ale statului. Mai întâi şi-au aservit Poliţia şi Siguranţa, apoi, imediat după terminarea războiului, au desfiinţat armata regală, pe care au înlocuit-o cu aşa-zisa „armată populară" formată în jurul diviziilor „Tudor Vladimirescu" şi „Horia, Cloşca şi Crişan". Cu această ocazie au fost arestaţi, judecaţi şi condamnaţi la ani grei de închisoare zeci de generali şi sute de ofiţeri superiori, pentru pretinse „crime de război" ori pentru „crime împotriva umanităţii"

Asigurându-şi loialitatea acestor două instituţii, au antamat apoi, în luna iunie 1945, problema neutralizării Mişcării Legionare. Mai întâi, pentru a-i intimida, au răspândit zvonul că Poliţia şi Siguranţa întocmesc liste cu legionarii care vor fi arestaţi şi deportaţi în URSS. Apoi,. prin intermediul unor emisari (printre care, se pare, se număra şi dr. Petru Groza, la ora aceea deja prim-ministru), au propus Comandamentului legionar din interior un pact de neagresiune, prin care părţile să-şi ia obligaţia că nu vor acţiona una împotriva celeilalte, ci că se vor tolera reciproc. După lungi deliberări, Comandamentul Mişcării a acceptat târgul şi a dat, în acest sens, circulara din 6 august 1945, prin care se recomanda tuturor legionarilor să se abţină de la orice provocare. Desigur, nici una din cele două tabere nu avea de gând să respecte acest pact, ci l-au încheiat doar pentru a câştiga timp. Numai că legionarii nu au ţinut seama că timpul nu lucrează pentru ei, ci pentru comunişti...

Semnarea acestui pact de neagresiune a fost o imensă greşeală, deoarece s-a ratat prin aceasta un mare moment istoric. Dacă legionarii, în loc să semneze acel pact, ar fi declanşat lupta de rezistenţă anticomunistă, aceasta ar fi putut fi, pentru cotropitorii bolşevici din România, ceea ce a fost, în timpul războiului, lupta de partizani din Jugoslavia împotriva cotropitorilor germani. Căci, în circumstanţele istorice de atunci, condiţii pentru o asemenea acţiune existau. În afară de Mişcarea Legionară mai erau destui nemulţumiţi şi năpăstuiţi care oricând ar fi fost gata să pună mâna pe armă pentru a lupta împotriva cotropitorilor şi a năimiţilor din interior. Erau, în primul rând, ofiţerii armatei regale deblocaţi şi trimişi la munci umilitoare în civilie,: erau rămăşiţile armatei naţionale din Austria şi întregul exil legionar din Germania: şi, nu în ultimul rând, o asemenea acţiune ar fi avut adeziunea – tacită sau chiar declarată – a întregului popor român. Desigur, şansele de izbândă erau minime sau chiar nule (s-ar fi întârziat poate cu câţiva ani comunizarea ţării), însă atunci, mai ales atunci, importantă nu era victoria, ci lupta. Ea ar fi creat *o stare de spirit de neaplecare şi ar fi întreţinut o scânteie de nădejde în rândurile românilor*, cum spunea întemeietorul Mişcării atunci, la început, în pădurea Dobrina. În ce priveşte pierderile (mai ales în vieţi omeneşti), acestea ar fi fost desigur mari, chiar foarte mari, însă nici într-un caz mai mari decât cele suferite de poporul român în perioada prigoanei comuniste.

Şi mai este ceva. O asemenea acţiune ar fi dat victimelor de mai târziu posibilitatea de a muri luptând eroic, cu arma în mână, fiind astfel scutiţi de umilinţele şi ororile pe care le vor trăi, peste câţiva ani, la Piteşti, Gherla, Aiud sau în alte temniţe cu care era împânzită întreaga ţară. De ce n-a fost aşa? Nu ştiu! Poate că Dumnezeu a vrut să avem mai mulţi martiri şi mai puţini eroi...

Demostene ANDRONESCU

Luni 7 mai 2007, în urma unui stop cardiac, a încetat din viață, în vârstă de 81 de ani neîmpliniți, scriitorul Octavian Paler, "bătrânul reacționar", adversarul cel mai neîmpăcat al tuturor președinților postdecembriști ai României (inclusiv al lui Emil Constantinescu, pe care-l susținuse inițial), comentator incomod al tarelor vieții noastre publice, fie în editorialele sale aproape zilnice, fie în numeroasele sale apariții televizate. În ultimii ani făcuse o adevărată psihoză anti-Băsescu și probabil că ar fi fost foarte neconsolat de rezultatul recentului referendum.

Octavian Paler s-a născut pe 2 iulie 1926 în satul Lisa, nu departe de Făgăraș, într-o familie de țărani înstăriți (dar nu destul de înstăriți pentru a fi asimilați mai târziu „chiaburimii", scriitorul putînd face caz, la o adică, de „originea sănătoasă" pe care o avea și pe care nu s-ar putea spune că n-a valorificat-o în context). În 1937 a fost admis ca bursier la Colegiul Național „Spiru Haret" din București, dar ultimul an de liceu îl va face la Colegiul Național „Radu Negru" din Făgăraș (unde fusese nevoit să se transfere în urma unei altercații cu directorul de la București, prof. George Șerban, altminteri unchiul său dinspre mamă). Bacalaureatul și-l va lua la Sibiu, în 1945, după care, reîntors în Capitală, va urma simultan cursurile Facultății de Litere și Filosofie și pe cele ale Facultății de Drept. După terminarea studiilor universitare (1949), funcționează ca redactor la emisiunile culturale ale Radiodifuziunii Române, în perioada de maximă ideologizare stalinistă (1949-1964), apoi – ca bun profesionist, dar și ca unealtă maleabilă a intereselor propagandistice ale partidului unic – este avansat director al Televiziunii Române (1965-1968) și vice-președinte al Radiodifuziunii (1968-1970). Din 1970 până în 1983 se menține ca redactor-șef la *România liberă* (după 1990 va reveni ca director onorific) și ajunge, fără să se încurce în scrupule, membru supleant al C. C. al P. C. R. (1974-1978) și deputat în Marea Adunare Națională (1978-1982). În ultimii ani ai lui Ceaușescu, cariera sa cunoaște o anumită eclipsă, pe care unii au crezut c-o pot numi „disidență".

În anii '80 era deja un scriitor consacrat (debutase în *Luceafărul*, în 1958, cu poezia „Ulciorul", dar se va impune treptat mai ales ca prozator și eseist), după ce în 1978 primise Premiul Academiei R. S. R., iar în 1980 Premiul Uniunii Scriitorilor. *Mitologii subiective* (1975), *Apărarea lui Galilei* (1978), *Scrisori imaginare* (1979), *Caminante* (1980), *Polemici cordiale* (1983), *Viața ca o coridă* (1987) sunt cîteva dintre titlurile sale de succes din „epoca de aur" (sintagmă pe care, zice-se, chiar el ar fi lansat-o), scrise cu mână sigură și cu un anumit patos al ideilor, fără prea mult balast ideologic.

După evenimentele din decembrie '89, s-a numărat printre fondatorii Grupului pentru Dialog Social (G. D. S.), și-a consolidat faima ca editorialist la *România liberă*, *Ziua*, *Cotidianul*, dar și ca „moralist" și „comentator" al scenei politice și culturale în *talk-show*-uri TV (în ultimii ani, mai ales la Antena 3). După ce fusese, până spre 60 de ani, un servitor și profitor notoriu al regimului comunist, mulți au primit cu circumspecție noul său discurs „de dreapta", minimal creștin (structural, era mai degrabă un epicureic) și prudent naționalist (în frondă de bun-simț cu „europenii de nicăieri"), dar ferm anticomunist, cu accente critice radicale, într-o notă de patetism sfătos și dezabuzat, marcat de o serie de idiosincrazii conjuncturale mai mult decât de un set de principii majore. Nimeni n-a încondeiat poate cu mai multă asprime noua clasă politică românească și rețelele mafiote ale zilei, degenerarea morală a societății românești și abuzurile sau stângăciile curente ale unui „europenism" decerebrat. O parte din această gâlceavă cu vremurile se regăsește și în volumele lui mai recente (aproape toate cu tiraje de *best-seller*-uri), de la *Don Quijote în Est* (1994) la *Între crâșmă și biserică* (2003).

Oricum l-am judeca pentru trecutul lui antedecembrist, trebuie să recunoaștem că după 1989 a avut aproape constant o poziție onestă și că viața publică românească ar fi arătat cu totul altfel dacă majoritatea foștilor servanți ai comunismului ar fi urmat un drum asemănător. Rectitudinea și curajul unei senectuți onorabile au răscumpărat în mare măsură, alături de indiscutabilul său talent literar, „păcatele tinereții" (care, în paranteză fie spus, au fost mult mai mici decât ale altora, ce au avut indecența de a i se erija după moarte în foști prieteni apropiați, ca de pildă sinistrul Adrian Păunescu). Un singur moment de slăbiciune a marcat, poate, acest traseu postdecembrist: acceptarea decorației date de Ion Iliescu (Ordinul Național Steaua României), căruia n-a avut tăria să-i spună, ca bunăoară regretatul Radu Chesaru (atunci când i s-a oferit certificatul de revoluționar): „Nu dau mâna cu criminalii!"...

Ordinul Național Steaua României, în grad de Cavaler, i-a conferit dreptul postum la onoruri militare (de care n-a putut avea parte, spre exemplu, consăteanul său legendar Ion Gavrilă Ogoranu, marele luptător anticomunist din munți, pe care el unul, cel puțin în ultimii ani, a știut să-l prețuiască după cuviință). A fost înmormântat la Cimitirul "Sfânta Vineri" din București, miercuri 9 mai, fiind petrecut pe ultimul drum de unicul său fiu (stabilit de mai mulți ani în străinătate) și de câteva sute de prieteni și admiratori. Dumnezeu să-l ierte. *(Răzvan Codrescu)*

PUIU ATANASIU

S-a dus dintre noi una din cele mai curate conștiințe din câte se vor fi perindat pe acest pământ frământat cu sânge, lacrimi și sudoare. Destinul i-a hărăzit o viață și de urcușuri pline de lumină, dar și de prăbușiri până la ultima limită a suportabilității omenești. Din care însă întotdeauna a reușit să se ridice întreg și neîntinat. A trecut fără să cedeze și fără cel mai mic compromis prin tot lanțul de inimaginabile torturi, dar și de perfide ispite ale Inchiziției roșii, devenind astfel un reper moral pentru toți cei ce l-au cunoscut și prețuit.

A venit pe lume acum 92 de ani (2 martie 1915), în Focșani. Învățătura, începută în orașul natal (școala primară și liceul), a continuat-o la Universitatea din București, de unde și-a luat licența în Drept. În scurtele perioade de liniște din viața lui, a exercitat alternativ, cu talent și probitate, profesiunile de avocat și de magistrat. Dar evenimentul hotărâtor al vieții sale a fost intrarea în Mișcarea Legionară. Nu terminase liceul când s-a înscris într-o Frăție de Cruce. Pentru spiritul lui organizatoric, activ și tenace, a fost prețuit în Mișcare, în a cărei ierarhie a urcat treptat până la gradul de comandant, astfel încât în scurta guvernare legionară (6 septembrie 1940 – 21 ianuarie 1941) a fost numit prefect chiar în orașul său natal. Ca ofițer de rezervă, a fost concentrat pe zonă, iar apoi, în vara fierbinte a anului 1941, trimis pe front cu Regimentul 8 Artilerie. În bătălia Stalingrad-Cotul Donului, la 25 noiembrie 1942, cade prizonier la ruși. Cu această dată în viața lui Puiu Atanasiu se deschide un nou capitol. Va expermenta pe propria-i piele întreaga serie a urgiilor biblice (foamea, setea, gerul, molima, teroarea, muncile silnice, istovirea etc.) din care este urzită viața de zi de zi a prizonierului în URSS, culminând cu cea mai perversă și mai periculoasă dintre ele: propaganda politică, sprijinită de toate mijloacele de constrângere. În fața acestor incalificabile încercări de anexare și a libertății noastre interioare, ofițerimea română, în mare majoritate, s-a situat pe poziții de refuz categoric și de rezistență. Aici Puiu Atanasiu a avut un rol considerabil. Astfel la Susdal, la ședința de constituire a așa-zisei Divizii de voluntari „Tudor Vladimirescu" („T. V." – adică „trădători și vânduți", cum le spuneam noi), a luat cuvântul, calificând această acțiune drept trădare și indicând din Codul Penal sancțiunea corespunzătoare: pedeapsa cu moartea. Intervenția lui a dat peste cap ședința. Toți cei solicitați s-au împrăștiat și nimeni de acolo n-a mai semnat „cererea de înscriere". Trecut pe lista proscrișilor, avea să fie angajat într-un periplu prin Siberia, pe la diferite lagăre de pedeapsă (**ștrafnoi laghera** *), oprindu-se în final la Karaganda, unde avea să-l întâlnească pe cpt. Nicolae Popescu-Tudor, cel care la Oranki, la o ședință asemănătoare, dăduse peste cap proiectele Anei Pauker.*

În ce mă privește l-am cunoscut pe Puiu în lagărul de la Mihailovo (situat în regiunea de nord a Volgăi). După ce am colindat împreună câteva lagăre, printre care și Odessa (unde am stat aproape 2 ani), tot împreună ne-am și repatriat (pe la Sighet, în decembrie 1950), după o rătăcire de aproape 9 ani. De acolo, împreună cu alți numeroși prizonieri români și cu deportați sași, sosiți înaintea noastră, am fost transportați la Bragadiru, lângă București, de unde, preț de o jumătate de an, s-au repatriat cu țârâita majoritatea celor închiși. La 17 iulie 1951 am ieșit și eu pe poarta lagărului, lăsând în spatele ei, spre marea mea durere, încă 22 de foști prizonieri, între care și Puiu Atanasiu. În seara aceleiași zile au fost transportați la Canalul Dunăre-Marea Neagră, unde, fără nici o sentință judecătorească, dezbrăcați de haina militară și îmbrăcați în zeghea vărgată de deținuți, au fost puși la muncă silnică, fiind eliberați abia în 1954. La ieșirea din lagăr, Puiu Atanasiu o cunoaște pe Dr. Voichița Moroșanu, cu care se căsătorește. Marginalizat și multă vreme fără lucru, este până la urmă repartizat de Oficiul Brațelor de Muncă pe post de vânzător într-o tutungerie din plin centrul Capitalei, aflată sub supravegherea Securității. Într-o noapte din februarie 1958, toți foștii prizonieri care intraseră întâmplător în tutungerie ca să-și cumpere un pachet de țigări au fost arestați, în frunte cu Atanasiu și familia lui, sub învinuirea de „complot împotriva statului social-democrat", ceea ce însemna pedeapsa cu moartea. Ancheta a fost de o sălbăticie fără precedent. Sentința a fost „condamnarea la moarte", schimbată ulterior în „muncă silnică pe viață", detenția durând până la decretul de grațiere din 1964 (la ieșirea din pușcărie, cumula 18 ani și 3 luni de privare de libertate, inclusiv prizonieratul). Și-a câștigat apoi pâinea ca economist la diferite întreprinderi, până în 1975, când s-a pensionat. Evenimentele din 1989 l-au făcut să explodeze. Ia parte la toate mișcările și manifestările de protest. Împreună cu alți camarazi, înființează Asociația Foștilor Deținuți Politici și Uniunea Veteranilor de Război, punând ceva mai târziu și bazele unui partid intitulat „Pentru Patrie", de care se ocupă intens. În 2005 tovarășa lui de viață, de luptă și de suferință, Voichița, avea să închidă ochii. Puiu Atanasiu se izolează în locuința sa și rupe complet legătura cu lumea exterioară, ca anul acesta să închidă și el ochii, la 2 mai, fiind înmormântat la Cimitirul „Tudor Vladimirescu" din Capitală. Odihnească-te Cel de Sus în Împărăția Sa, pe tine, alergător de cursă lungă și campion al suferinței! (Radu Mărculescu)

HORIA NICOLAE MĂGEAN

S-a născut în 22 iulie la Sibiu, fiind fiul cel mai mic al jurnalistului, poetului și tipografului Elie Măgean. A urmat cursurile Liceului „Gh. Lazăr" din Sibiu până la vârsta de 12 ani, după care și-a continuat studiile la Liceul Militar din Târgu Mureș. În 1942 a absolvit Școala de Artilerie AA București, cu gradul de sublocotenent. A avut onoarea de a face parte, în calitate de șef de promoție, din prima serie de absolvenți ai Școlii de Artilerie AA. A depus jurământul de credință în fața M. S. Regele Mihai I, primind sabia de ofițer cu iscălitura suveranului. A participat activ la luptele pentru apărarea Bucureștiului. În 1944 s-a căsătorit cu Natalia Cecilia Ionescu, care i-a dăruit în 1947 o fiică, Cristina. După terminarea războiului, își continuă pregătirea la Academia Militară din București și, simultan, urmează cursurile Facultății de Drept (1948). Și-a început cariera de profesor la Academia Militară, în specialitatea „Tactică și strategie militară". Pentru calitățile profesionale deosebite a fost distins cu numeroase premii și medalii militare de război. S-a pensionat în anul 1979, cu gradul de colonel și fără calitatea de membru P.C.R. Obținuse și specializarea de inginer electronist, iar după pensionare a activat în continuare în această profesie, în cadrul Institutului Politehnic București. În anul 1982, cu familia, a emigrat în Canada, dedicându-se mai ales educației nepotului său Mihai, ajuns acum la frumoasa vârstă de 28 de ani, avocat la Baroul din statul Alberta (Canada). În februarie 2004 soții Măgean și-au aniversat 60 de ani de căsătorie, evenimentul fiind onorat prin felicitări scrise de premierul canadian, d-l Chretien, și de către premierul statului Alberta, d-l Klein. S-a stins din viață la 22 august 2004, fiind înmormântat la Edmonton, Alberta. Dumnezeu să-l odihnească. *(G. C.)*

MIREL STOENESCU

Din Dietikon – Elveția am primit trista veste că omul de excepție care a fost Mirel Stoenescu a trecut de cealaltă parte. Ne-a părăsit distins și discret, așa cum a trecut și prin viață, lăsând în urma lui amintirea unui zâmbet duios și a unei existențe exemplare.

Mirel Stoenescu s-a născut în București, în 1922. A urmat Liceul Militar de la Mănăstirea Dealu, pe care l-a absolvit în 1940, ca șef de promoție. S-a înscris apoi la Școala de Ofițeri de Aviație, pe care a absolvit-o, tot ca șef de promoție, în 1942. Ca tânăr ofițer aviator a luat parte la mai multe misiuni aeriene pe frontul de Răsărit, primind pentru curajul și abnegația sa mai multe ordine și medalii. După terminarea războiului, s-a înscris, pentru a-și face și o carieră civilă, la Facultatea de Electronică din București, pe care a absolvit-o în 1949. La începutul anilor '50 a fost arestat și condamnat pentru simpatii legionare. După eliberarea din temniță, a reușit să emigreze în Elveția, unde, prin seriozitate și muncă asiduuă, a reușit să facă o strălucită carieră de inginer. După 1989 și-a vizitat anual, cu emoție și nostalgie, țara natală, mărturisind adesea că ar dori să sfârșească și să fie înmormântat aici. Nu a fost să fie așa, căci s-a stins, nemângâiat, în țara de adopție, în ziua de 9 mai a. c. Dumnezeu să-l odihnescă în ceata drepților Săi. *(D. A.)*

RALU FILIP

Ne-a părăsit prematur, la numai 47 de ani, juristul și omul de presă Ralu Filip, controversatul președinte al Consiliului Național al Audiovizualului (C. N. A.): un infarct l-a răpus în noaptea de marți spre miercuri 23 mai a. c., la Spitalul "Matei Balș" din București, unde fusese internat de urgență în cursul zilei de marți, acuzând dureri acute în zona stomacului. Se pare că fumatul excesiv și hiperponderabilitatea i-au fost fatale, pe fondul unei existențe pline de stress.

Născut la 30 august 1959, era căsătorit și avea doi copii. În timpul studenției a fost urmărit de Securitate pentru opiniile sale potrivnice regimului comunist (*cf.*, în fondul C. N. S. A. S., dosarul de urmărire "Firul"). După absolvirea Facultății de Drept a Universității București (1984), a fost avocat (mai întâi la Baroul Urziceni, apoi la Baroul București), iar în perioada 1990-2001 a funcționat ca jurnalist la *Curierul național* (unde a fost, pe rând, șef de secție, redactor-șef adjunct și senior editor). Din iulie 2002 a fost membru C. N. A., iar din decembrie 2002 Parlamentul l-a numit președinte al acestui for (pentru un mandat de 4 ani, prelungit apoi cu încă 2), unde a căutat să se achite cât mai bine de responsabilități, confruntându-se nu o dată cu situații destul de ingrate. A mai fost membru fondator și director al organizației Casa N. A. T. O. în România.

Trupul neînsuflețit a fost mai întâi depus la Palatul Parlamentului, apoi înmormântat, cu onoruri militare, la cimititul Mănăstirii Cernica. Peste 300 de rude și colegi l-au condus pe ultimul drum, vineri 25 mai. Fostul președinte al C. N. A. a primit distincția postumă "Crucea Moldavă" din partea Mitropoliei Moldovei și Bucovinei, în semn de recunoștință pentru sprijinul acordat la înființarea rețelei de posturi de radio "Trinitas". Distincția a fost înmânată familiei din partea Mitropolitului Daniel, în contextul slujbei ținute în Sala "Constantin Brâncuși" din Palatul Parlamentului de către P. S. Vincențiu Ploieșteanul, vicar patriarhal. *(V. A. M.)*

FRED NĂDĂBAN

Miercuri 2 mai 2007, la Cluj, s-a stins Fredolin (Fred) Adrian Dan Nădăban (înmormântat la Socodor-Arad), fost deținut politic și celebru profesor de limba engleză. Născut la 8 decembrie 1930 în com. Satu Nou, jud. Arad, a urmat la Timișoara studii de Medicină (întrerupte de arestarea din 1956) și Filologie (fiind șef de promoție pe țară și repartizat la Liceul Ady-Șincai, unde avea să facă o frumoasă carieră didactică). Prima oară fusese arestat în 1948, la numai 17 ani, pentru apartenență la FDC, apoi în 1956, pentru "crimă de uneltire contra ordinii de stat", în urma evenimentelor din Ungaria. Condamnat la 25 de ani, este repus în libertate la grațierea generală a deținuților politici din 1964. Mi-a rămas viu în minte chipul lui de haiduc cu plete albe de pe la începutul anilor 80, când l-am cunoscut prin intermediul prietenului comun Marcel Petrișor, de care l-a legat o bărbătească și lungă camaraderie. Din păcate, n-am mai avut prilejul să-l revăd, dar i-am urmărit scrisul angajat de după 1989, când a fost una dintre vocile discrete – dar ferme și lucide – ale noii drepte românești. La pagina 12 este publicat ultimul text ("O ultimă tentativă") pe care a ajuns să-l redacteze, pe marginea "Legii Ticu", și care n-a mai apucat să vadă antum lumina tiparului. Dumnezeu să-l odihnească printre drepți. *(R. C.)*

NICOLAE PAVEL

S-a născut în Săliștea Sibiului, fiind mezinul unei familii cu 9 copii. A absolvit Liceul Comercial, după care s-a înscris la Facultatea de Textile din București. În anul 1952, când mai avea de susținut două examene pentru obținerea diplomei, este arestat de Securitate, anchetat, judecat și condamnat la ani grei de temniță, pentru credința lui în Dumnezeu și într-un destin mai bun al neamului românesc. Încă din perioada liceului s-a format în școala național creștină a „Fraților de Cruce". Caracterul integru bine zidit l-a ajutat să suporte cei 16 ani de privațiune de libertate. A trecut în floarea tinereții, prin universitățile de la Aiud, Gherla, Canal (Periprava) Pitești. Aliat în lupta cu valurile vieții a avut în soția lui, Maria Roșca, pe care a luat-o în căsătorie în anul 1977. Deși n-au avut copii, au trăit uniți în dragoste, la bine și la greu până când Dumnezeu a hotărât despărțirea lor prin moarte (22 mai 2007). Mulțimea celor care l-au condus pe ultimul drum – membrii AFDPR Sibiu, foști colegi de muncă, vecini și cunoscuți – sunt o dovadă a recunoștinței și dragostei față de cel adormit. Preotul familiei l-a pregătit pentru lungul drum, prin acordarea Sfintei Taine a Împărtășaniei. Acum se odihnește în Domnul, strămutat din stricăciunea acestei vieți la viața veșnică, alăturându-se camarazilor de Crez din lumea Drepților și a Dreptății. *(Pr. Gh. Bogdan)*

N. CRĂCEA – 7 ANI DE LA MOARTE

Duminică 27 mai 2007, la Biserica "Sf. Ilie-Gorgani" (apoi la cimitir și acasă, cu camarazii cei mai apropiați) a avut loc pomenirea de 7 ani a părintelui N. Crăcea (n. 28 iunie 1914), fost Comandant legionar, eroul legendar de la Brașov (septembrie 1940), pribeag sub regimul Antonescu și deținut politic sub regimul comunist, autor, în amurgul vieții, al seriei de 5 volume (ultimul apărut postum) intitulate *Dezvăluiri legionare* (1994-2001).

Teologul teleormănean a fost una dintre cele mai pure figuri ale rezistenței creștine și naționale a generației sale, exemplu până la capătul zilelor de rectitudine și jertfelnicie, pe un fond de nobilă discreție (nu s-a vrut niciodată cu tot dinadinsul în față, nu s-a luat niciodată pe sine drept măsură și a căutat până la capăt să slujească duhul împăcării, chiar dacă a fost pus în situația de a vorbi adeseori "urechilor închise"). Anii cei mai îndelungați de slujire la altar rămân legați de satul de munte Petriceaua, unde memoria lui a rămas vie până azi (deși la data morții, de-acum pensionat, se strămutase de ani buni la București, unde am avut șansa și bucuria de a-l cunoaște după 1989, ca pe unul dintre cei mai fideli abonați ai *Punctelor cardinale*, la care familia Crăcea a și colaborat de-a lungul vremii, cu un admirabil zel mărturisitor).

Deși împovărată de ani și singurătate, doamna Flora Crăcea-Jianu, văduva sa, vrednică aromâncă, pictoriță amatoare și scriitoare plină de talent (poezie, proză, teatru), și-a făcut încă o dată exemplar datoria față de memoria celui de care și-a legat de timpuriu viața și destinul, fiindu-i timp de peste o jumătate de veac cea mai fidelă și devotată camaradă, "cu stofă de Ana Meșterului Manole", cum îi plăcea părintelui să spună. Dumnezeu să-l odihnească și să-l învrednicească pe mai departe de dreaptă pomenire în cer și pe pământ, iar pe văduva sa să o ocrotească și să o răsplătească pentru sufletul ei mare, dăruindu-i sănătate și împăcare întru cele care nu se trec. *(R. C.)*

LA MÂNĂSTIREA "SFINȚII ARHANGHELI" DE LA PETRU-VODĂ:

Petru-Vodă: biserica Mânăstirii "Sf. Arhangheli"

Petru-Vodă: obștea Mânăstirii Diaconești

Vremea, atât la înmormântarea din decembrie anul trecut, cât și la parastasul din mai anul acesta, s-a potrivit parcă firii "solare" a Părintelui Calciu: soarele a strălumінat ca și chipul lui radios, iar cerul a avut albastra limpezime a ochilor lui.

Așezată într-un spațiu mirific, de plai montan, ce atestă parcă sintagma folclorică a "gurii de rai", Mânăstirea "Sfinților Arhangheli" de la Petru-Vodă, cu splendida ei pictură exterioară, în cea mai bună tradiție a ortodoxiei moldave, abia așa, în plin soare, își vădește parcă întreaga frumusețe, atât în ansamblu, cât și în detalii.

Fiind zi de duminică, s-a aflat la fața locului și multă lume de prin împrejurimi, venită pentru Liturghie și pentru sfat. La chilia Părintelui Iustin, puhoi de lume, așteptându-și rândul la marele duhovnic. În rest, lume venită mai de departe, mai ales de la București, anume pentru parastasul Părintelui Calciu, ce a rânduit din vreme și a lăsat cu limbă de moarte să fie îngropat în cimitirul lavrei de sub Ceahlău, de care se legase tot mai mult în anii din urmă.

Ca și la înmormântarea de acum 6 luni, au lipsit fețele "simandicoase", fie ele bisericești sau mirenești: n-au fost nici ierarhi, nici teologi universitari, nici VIP-uri ale vieții politice sau culturale, ci doar oameni simpli și inimoși, alături de un grup de apropiați ai Părintelui din țară și din exil. Nici o formă de atenție sau recunoaștere oficială n-a venit să îndrepte cu întârziere indiferența impardonabilă din decembrie 2006 față de trecerea la cele veșnice a uneia dintre marile figuri românești ale rezistenței și luptei anticomuniste. Ocupat pe atunci cu pregătirea numărului de circ parlamentar prilejuit de Raportul Tismăneanu, iar acum savurându-și reîntoarcerea la Cotroceni în urma referendumului din ziua anterioară, președintele Băsescu, clown-ul în funcțiune al anticomunismului de paradă, s-a complăcut din nou să nu se sinchisească (cum nu s-a sinchisit nici de moartea lui Ion Gavrilă Ogoranu, de la care, tot în mai, s-a împlinit un an). În moarte Părintele e urmărit de aceeași ingratitudine ca și în viață, dar dacă aceasta

Petru-Vodă: slujba de la mormânt

Petru-Vodă: în prim-plan – Cornel Marcu, Marcel Petrișor, I. V. Iantandi

PARASTASUL DE ŞASE LUNI AL PĂRINTELUI GH. CALCIU

Petru-Vodă: slujba de parastas oficiată de Părintele Iustin

Petru-Vodă: puntea de pe drumul spre cimitir

nu l-a descumpănit atunci, cu atât mai puţin îl mai poate atinge acum, când, vorba monahului Afanasie Ştefănescu (fost deţinut politic) din lunga cuvântare ţinută la mormânt, "nu atât Părintele Calciu are nevoie de noi, cât noi avem nevoie de rugăciunile lui din cer..."

Sf. Liturghie a fost oficiată de alţi slujitori, mai tineri, în frunte cu ieromonahul Amfilohie Brânză, duhovnicul de la Diaconeşti. Părintele Iustin nu s-a desprins de mulţimea care-i asalta chilia decât strict pentru oficierea slujbei de parastas, afară, în coasta bisericii, imediat după Sf. Liturghie. Şi nici până la mormânt n-a mai izbutit să ajungă... Micul cimitir a fost totuşi doldora de lume încă vreo două ceasuri după parastas: tineri şi bătrâni, feţe călugăreşti sau laice, toţi uniţi parcă de duhul Părintelui, sfidând arşiţa amiezii şi oboseala multelor ceasuri petrecute pe drum.

Au cântat dumnezeieşte obştile de măicuţe de la Diaconeşti şi Petru-Vodă, iar mormântul s-a umplut de flori proaspete şi lumânări. De vorbit n-a vorbit decât fratele Afanasie, octogenarul, evocându-l nu doar pe cel pomenit, ci şi lupta unei întregi generaţii mucenicite, devenite lamură românească în cer, pentru care Dumnezeu ne mai îngăduie, de bună seamă, cu toate uitările şi nevredniciile noastre epigonice...

Dacă cei mulţi continuă să-i ignore memoria, Părintele Calciu s-a dovedit, o dată mai mult, nespus de prezent în sufletele celor puţini. Destinul său postum pare să fi câştigat în intensitate tot ceea ce va fi pierdut în extensiune. Şi poate că e mai bine aşa – dacă nu în faţa oamenilor, în orice caz în faţa lui Dumnezeu, Care obişnuieşte să salveze cetăţile chiar şi numai pentru o mână de drepţi. Fie ca puţinii aceştia să rămână pe potriva celui pomenit, ducând mai departe dragostea lui luptătoare, spre zariştea învierii neamului, care străfulgeră tainic dincolo de toate impietăţile veacului. (A. V.)

„De acum, prietene, nu te mai teme de moarte, căci Hristos a înviat, fiind pârga învierii noastre! Din clipa în care ai aflat acest adevăr, viaţa ta a căpătat un nou sens: ea nu se va sfârşi între scândurile unui sicriu (fapt care ne ar face viaţa derizorie şi inutilă), ci, trecând prin moarte, va sui spre gloria învierii. Mergi, tinere, şi spune tuturor vestea aceasta! Să strălucească faţa ta de înger întru lumina învierii, căci astăzi îngerul din tine [...] a biruit pământul din tine. Spune le celor ce ţi-au oprimat până acum sufletul tău divin: «Cred în înviere!» şi i vei vedea înspăimântaţi, fiindcă îi va birui credinţa ta. Se vor zvârcoli şi ţi vor striga cu disperare: «Ţărâna este paradisul tău şi instinctele tale îţi sunt cerul!». Dar tu să nu te opreşti din calea ta, ci să treci mai departe, strălucitor şi pur, strălumінând tuturor învierea cea din întâia a sâmbetelor! Tu, prietenul meu, eşti unicul purtător al îndumnezeirii tale în Iisus Hristos şi ridici cu tine întreg neamul acesta românesc spre culmile propriei sale învieri".

„Poporul acesta al nostru este ca un lan copt, care aşteaptă să fie secerat pentru Hristos: «Ridicaţi ochii voştri şi priviţi holdele că sunt albe pentru seceriş» [*Ioan* 4, 35]. Dar unde sunt oare vrednicii secerători? [...] Fiţi voi secerătorii cei harnici! Uitaţi de instinctele voastre supraincitate de către unii dintre dascălii voştri, al căror principiu este: «Am mamă, am tată, am fii, am fiice, am salariu prea mare ca să accept sacrificiul şi suferinţa pentru Hristos şi pentru Biserica Lui!». Ridicaţi ochii duhului vostru spre poporul care crede în voi şi pentru care nu există altă salvare spirituală decât Biserica! Să fiţi secerători, să fiţi păstori! Şi, mai ales, rugaţi vă lui Dumnezeu să dea neamului acestuia secerători buni, care să nu şi iubească nici părinţii şi nici copiii mai mult decât pe Hristos, Care «văzând mulţimile, I s a făcut milă de ele, căci erau necăjite şi rătăcite, ca nişte oi care nu au păstor. Atunci a zis ucenicilor Lui: *Secerişul este mult, dar lucrătorii sunt puţini. Rugaţi, deci, pe Domnul secerişului, ca să scoată lucrători la secerişul Său*» [*Matei* 9, 36 38]". **(Din cuvintele către tineri ale Părintelui Calciu, la fel de actuale astăzi ca şi acum 30 de ani)**

Petru-Vodă: Marcel Petrişor cu fiul Părintelui, Andrei Calciu

Petru-Vodă: reculegere la mormântul Părintelui Calciu

BISERICA ŞI MASS-MEDIA

Arhiepiscopia Tomisului vădeşte a fi înțeles, cum poate numai Mitropoliile de la Iaşi şi Cluj se mai pot lăuda la noi, covârşitoarea importanță a factorului mediatic în contextul atât de complex al lumii contemporane. Cateheza şi apologetica ortodoxă, oricât de îndatorate şi de fidele ar rămâne tradiției, nu se mai pot dispensa nepăgubite de mijloacele şi strategiile comunicaționale ale momentului. Expusă provocărilor unei civilizații prin excelență mediatice şi informaționale, de-acum de extensie planetară, Ortodoxia trebuie să procedeze cu înțelepciunea ei dintotdeauna, adaptându-se din mers formelor mentale şi discursive ale secolului XXI, fără a-şi trăda temeiurile, aşa cum a ştiut să coexiste cu toate paradigmele culturale şi civilizaționale ale ultimelor două milenii, amendându-le părțile rele, dar valorificându-le pe cele bune.

Sub această încredințare s-a desfăşurat la Constanța şi Mamaia, în zilele de 10, 11 şi 12 mai a. c., a treia ediție, cu tema "Biserica şi mass-media", a Simpozionului Național "La început a fost Cuvântul...", ce a beneficiat de o participare mult mai numeroasă decât cea de la edițiile anterioare, reunind atât o firească majoritate ortodoxă (ziarişti, scriitori, profesori, preoți, monahi), cât şi reprezentanți ai unor confesiuni creştine neortodoxe (romano-catolică, evanghelică) şi ai celor două monoteisme necreştine (mozaism, islamism), sub semnul unui dialog ecumenic şi interreligios tot mai necesar posibilei resurecții spirituale a Europei, în răspărul ideologiilor ateiste sau a pseudo-ecumenismelor ideologizate.

Dincolo de conturarea unei vaste arii problematice şi de viul schimb de idei, Simpozionul a înlesnit – într-o astmosferă caldă şi degajată, la care a contribuit din plin şi generoasa ospitalitate a organizatorilor – cunoaşterea şi apropierea unor oameni de presă risipiți pe tot cuprinsul țării. În timpul celor 3 zile, au fost vizitate şi diferite locuri de interes religios şi istoric din Dobrogea (Basarabi, Adamclisi, Peştera Sfântului Andrei, Dervent). Pe schelele sitului arheologic de la Basarabi, actrița şi ziarista Manuela Golescu a recitat din poezia Maicii Teodosia (Zorica Lațcu).

În urma dezbaterilor, Biroul de Comunicare şi Relații Mass-media al Arhiepiscopiei Tomisului a elaborat un comunicat cu concluziile Simpozionului: 1) nici Biserica, nici mass-media nu au o încă strategie de comunicare prin care mesajul de moralizare al societății să fie coerent; 2) este necesar ca mass-media să îşi formeze jurnalişti în domeniul teologic sau învățământul teologic să îşi adapteze programa în vederea lărgirii posibilităților de specializare în domeniul comunicării; 3) Biserica trebuie să continue procesul de adaptare a mesajului său la mijloacele de comunicare moderne; 4) Este necesar ca mass-media să abordeze raportul cu Biserica prin prisma obiectivității şi nu a subiectivității dictate de angajator, iar Biserica să fie deschisă dialogului, mai ales când există cazuri ce-i pot afecta imaginea de ansamblu (cum a fost, de pildă, cel de la Tanacu, sau, mai recent, cel al fostului stareț de la Plutonița, devenit fericit... tată); 5) participanții au considerat oportună întâlnirea, dar au sancționat modalitatea de susținere a referatelor tematice, fiind de părere că discuțiile libere pot fi mai eficiente în raportul dintre Biserică şi mass-media.

Următoarea întâlnire va fi dedicată dilemei dacă Biserica este sau nu o țintă în vederea denigrării. Organizatorii şi-au declarat intenția de a înlesni mai des astfel de întâlniri (dacă nu trimestrial, atunci măcar bianual). Se scontează ca principalele comunicări să se tipărească în volum.

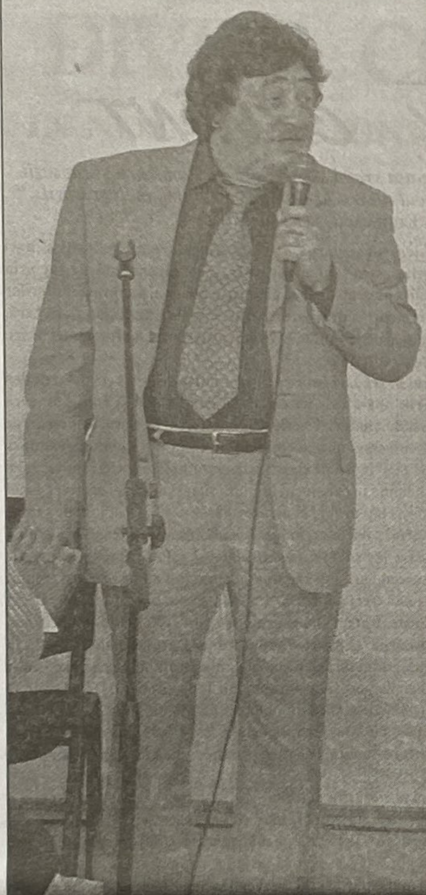
În calitate de inițiator ale acestei întâlniri, **Înalt Prea Sfințitul Teodosie, Arhiepiscopul Tomisului**, a concluzionat: „Între Biserică şi mass-media rămâne distincție prin preocupare, jurnalismul fiind o profesiune, iar jurnalistul aparținând Bisericii, asemeni tuturor credincioşilor, indiferent de preocupările profesionale sau sociale. Separarea instituțională, fără o colaborare eficientă, aduce distanță şi tensiune, impunându-se o lucrare permanentă de comuniune, prin informare reciprocă şi afecțiune, menite să aducă morala creştină în atenția vieții sociale". *(A. V.)*

De la stânga la dreapta: Dumitru Manolache (*Gardianul*), Claudiu Târziu (*Rost*), Răzvan Codrescu (*Puncte Cardinale*), Valentin Gheorghiu (*expert parlamentar*)

Răzvan Codrescu despre

JERTFELNICIA ORTODOXĂ ÎN ANII COMUNISMULUI

Prejudecăţi şi mistificări curente

Din păcate, un gen imund de propagandă antiortodoxă (şi pînă la urmă – cu sau fără voie – antinaţională), provenind din anumite medii de secesiune confesională (îndeosebi greco-catolicii) sau intelectuală (îndeosebi aşa-numiţii "postmodernişti"), cu contribuţia unei părţi însemnate a vechiului exil românesc, a reuşit să acrediteze în multe conştiinţe superficiale sau neavizate, mai ales după 1989, ideea fixă că Biserica Ortodoxă Română ar fi fost, prin aproape toţi slujitorii şi diriguitorii ei, o simplă unealtă obedientă şi chiar monstruoasă a regimului comunist, faţă de care n-ar fi schiţat nici o opoziţie semnificativă, în timp ce alte confesiuni creştine, în frunte cu romano-catolicii şi greco-catolicii, ar fi rezistat eroic, umplînd închisorile şi dînd cohorte de martiri.

M-a pus pe gînduri, bunăoară, altercaţia pe care am avut-o relativ recent cu un prieten apropiat, botezat ortodox şi declarat "om de dreapta", care dezvoltase (într-un eseu pe care pînă la urmă a avut decenţa de a nu-l publica) o întreagă critică internă a Ortodoxiei româneşti contemporane, bazîndu-se pe o afirmaţie radicală şi veninoasă a neferincitului Onisifor Ghibu (altminteri personalitate intelectuală de prim rang): "În epoca de teribile încercări inaugurată de ocupaţia comunistă, Biserica Ortodoxă Română, care nu a dat în întreagă această epocă nici un singur luptător eroic şi nici un singur martir, ci a scos la suprafaţă numai profitori şi trădători, îngrijaţi să se salveze numai pe ei înşişi, gata spre «slava lui Stalin» afişată chiar în localul aşa-zisului Sfînt Sinod al patriarhului roşu Justinian, Biserica Ortodoxă Română, ca organizaţie, s-a dovedit cea mai slabă şi mai meschină dintre toate Bisericile din cuprinsul ţării, abandonînd aproape toate poziţiile sale de onoare de pînă aci şi împărţindu-şi activitatea între servilismul odios faţă de regimul comunist şi între un ritualism sterp, care, în ultimă analiză, nu este decît un pseudo-creştinism" (O. Ghibu, *Chemare la judecata istoriei*, Ed. Albatros, Bucureşti, 1992, p. 186). În faţa unei asemenea probe de rea-credinţă (autorul) şi de credulitate amnezică (prietenul meu) îţi trebuie multă stăpînire de sine... L-am întrebat pe prie-tenul cu pricina dacă nu cumva s-ar fi cuvenit ca ziarist – nu evreu, nu mason, nu comunist, nu greco-catolic, nu sectant, ci român ortodox şi "de dreapta"! – să aibă principialitatea ca, mai înainte de a colporta asemenea abjecţii, să încerce un minimum de informare profesională, iar nu să se lase furat de inflaţia "zvonisticii" curente. Dar, dincolo de orice demers documentar, să nu fi auzit el, om citit şi umblat, nici măcar de cazurile de mucenicie ortodoxă anticomunistă de care a auzit mai toată lumea: de otrăvirea arhiereului Irineu Mihălcescu, de moartea în temniţă a poetului-călugăr Sandu Tudor (ieroschimonahul Daniil) sau a Maicii Mihaela de la Vladimireşti, de anii grei de închisoare ai unor mari duhovnici ca Arsenie Boca (sprijinitor, între altele, al legendarei rezistenţe armate anticomuniste din Munţii Făgăraşului), Sofian Boghiu, Arsenie Papacioc sau Iustin Pârvu, ai marelui teolog Dumitru Stăniloae sau ai viitorului ierarh Bartolomeu Valeriu Anania, de cazul părintelui Calciu (21 de ani de detenţie, inclusiv Piteştiul!), sau de cel al lui N. Steinhardt (botezat în închisoare, apoi călugărit la începutul anilor '80), sau de cel al preotului Ilie Lăcătuşu, fost deţinut politic, descoperit nu demult cu moaştele întregi şi binemiresitoare? Auzise, desigur, dar... "nu se gîndise"! Acum, "gîndindu-se", şi-a amintit că ştia că "pînă şi blîndul părinte Galeriu a făcut vreun an de puşcărie"... Or, chiar şi numai prin aceste cîteva nume şi ar fi trebuit să se sesize, lucid şi onest, împotriva minciunii sfruntate a lui O. Ghibu că B. O. R. "nu a dat în întreagă această epocă nici un singur luptător eroic şi nici un singur martir, ci a scos la suprafaţă numai profitori şi trădători, îngrijaţi să se salveze numai pe ei înşişi..."! Ce se întîmplă oare, sub presiunea unui anumit tip nou de manipulare ideologică, importat din Occident, cu "luciditatea" şi "onestitatea" atîtora dintre intelectualii noştri (şi, în ultimă instanţă, cu *bunul simţ* românesc)?!

Adevărul probat documentar

Să vedem însă ce spun datele statistice efective, atîtea cîte s-au putut inventaria deocamdată. Prietenului meu îi stătea la îndemînă, încă din 1998, cu răceala şi precizia documentului pur, dicţionarul statistic intitulat *Biserica întemniţată. România: 1944-1989*, alcătuit de Paul Caravia, Virgiliu Constantinescu şi Flori Stănescu (şi apărut sub egida Institutului Naţional pentru Studiul Totalitarismului, fără limitări confesionale, ceea ce dă posibilitatea unor comparaţii foarte relevante), unde se află înregistrate 2544 de persoane, între care 2398 de **preoţi (ortodocşi – 1725**; greco-catolici – 226; romano-catolici – 165; protestanţi şi neoprotestanţi – 90; de alte religii – 36). Deşi neincluşi în corpul dicţionarului, sînt menţionaţi în studiul introductiv şi **31 de ierarhi ortodocşi scoşi din scaun** (sechestraţi sau exilaţi, unii morţi în împrejurări pe cît de obscure, pe atît de suspecte, ca Irineu Mihălcescu sau Nicolae Popoviciu), peste 1500 de cazuri de personal ecleziastic epurat, precum şi 60 de monahi despre care se ştie cu certitudine că au sprijinit mişcarea naţională de rezistenţă. Un caz aparte este cel al deţinuţilor politici preoţiţi după ieşirea din închisoare, printre care aflăm nume ilustre: N. Steinhardt, Constantin Voicescu, Gheorghe Calciu-Dumitreasa (acesta din urmă rearestat în 1979, pentru protestul său deschis împotriva ateismului oficial şi a dărîmării bisericilor, şi eliberat abia în 1984, iar în 1985 constrîns să părăsească ţara) etc.

Mai nou, au apărut cel puţin încă trei lucrări mai mult decît lămuritoare: George Enache, *Ortodoxie şi putere politică în România contemporană* (Ed. Nemira, Bucureşti, 2004), Adrian Nicolae Petcu (coord.), *Partidul, Securitatea şi Cultele: 1945-1989* (Ed. Nemira, Bucureşti, 2005) şi mai ales *Martiri pentru Hristos, din România, în perioada regimului comunist*, E. I. B. M. B. O. R., Bucureşti, 2007, volum de aproape o mie de pagini, realizat, sub formă de dicţionar, de un colectiv multiconfesional de specialişti, în frunte cu tînărul istoric Adrian Nicolae Petcu (cercetător CNSAS). În recentul martirologiu sînt înregistraţi, conform actualului stadiu al documentaţiei, cei morţi în închisori sau ca urmare directă a prigoanei anticreştine. „Lucrarea de faţă cuprinde un număr de peste 240 de martiri creştini care şi-au dat viaţa pentru Hristos în timpul persecuţiei comuniste, atee. Dintre aceştia, menţionăm că sînt **207 martiri ortodocşi** (din care 96 cu biografii întocmite), 30 de martiri romano-catolici şi 4 protestanţi evanghelici [greco-catolicii – cu victime destul de numeroase – nu şi-au definitivat materialul pînă la ieşirea acestei prime ediţii]. Din punct de vedere socio-profesional, majoritatea sînt clerici (preoţi şi episcopi), profesori de teologie, avocaţi, un general de divizie, studenţi, călugări şi călugăriţe..." (Studiul introductiv, pp. 39-40).

Da, prietene, vor exista şi ierarhi manipulabili, şi preoţi nevrednici, şi monahi compromişi; nu pretinde nimeni că Ortodoxia românească n-a avut uscăturile ei, numai că pădurea nu se judecă prin uscături. Miile de deţinuţi şi sutele de morţi, zecile de ierarhi înlăturaţi din scaun (ba chiar lichidaţi) sau de monahi subversivi (copleşind cu mult, cum era şi firesc, numărul celor de alte confesiuni adunaţi la un loc) nu reprezintă tot Ortodoxia?! Mai degrabă se poate spune că majoritatea covîrşitoare a ortodocşilor în sînul naţiunii române a făcut ca Biserica strămoşească să aibă, proporţional, şi mai mulţi virtuoşi, dar şi mai mulţi păcătoşi decît minoritatea catolică sau decît confesiunile de dată recentă, uneori cu totul nesemnificative numeric. Faptul că "virtuoşii" sînt cu cerbicie ignoraţi, iar "păcătoşii" tendenţios invocaţi, ţine de lipsa de rectitudine a adversarilor. În orice caz, Paul Caravia avea toată dreptatea să conchidă, în studiul introductiv al *Bisericii întemniţate*: "Se vede că Biserica nu a fost numai *contemplativă*, ci şi *luptătoare*" (p. 30).

Memorialistica mărturisitoare

Există astăzi o uriaşă literatură memorialistică despre în-chisorile comuniste, iar ea este plină de figuri exem-plare de preoţi sau călugări ce au înfruntat, în numele lui Dumnezeu şi al poporului român dreptcredincios, "fiara roşie", majoritatea fiind condamnaţi cu sentinţa formală de "uneltire împotriva ordinii sociale". Ba mai mult: mulţi dintre aceşti slujitori ai Bisericii au scris ei înşişi cutremurătoare relatări despre anii de luptă anticomunistă şi de detenţie. Înşir în continuare, în ordine alfabetică, o parte dintre aceste cărţi mărturisitoare (cerînd iertare că nu le-am putut înregistra pe toate): Ioan Bărdaş, *Calvarul Aiudului. Din suferinţele unui preot ortodox*, Ed. Anastasia, Bucureşti, 1999; Dimitrie Bejan, *Oranki. Amintiri din captivitate*, Ed. Tehnică, Bucureşti, 1995 (despre perioada prizonieratului la ruşi, ca preot militar; ulterior a făcut închisoare şi în ţară, din 1950 pînă în 1964), şi *Viforniţa cea mare*, Ed. Tehnică, Bucureşti, 1996; Liviu Brânzaş, *Raza din catacombă. Jurnal de închisoare*, Ed. Scara, Bucureşti, 2001, şi *Martor într-un proces moral*, Ed. Brad, 2000; Gheorghe Calciu-Dumitreasa, *Şapte cuvinte către tineri*, Ed. Anastasia, Bucureşti, 1996, sau *Războiul întru Cuvînt. Cuvintele către tineri şi alte mărturii*, Ed. Nemira, Bucureşti, 2001; Nicolae Ciolacu [Monahul Nectarie], *Haiducii Dobrogei. Rezistenţa armată anticomunistă din munţii Babadagului*, Col. "Omul Nou", Hallandale [Florida], 1995; N. Crăcea, *Dezvăluiri legionare*, 5 vols., [în regie proprie], Bucureşti, 1994-2001; Mina Dobzeu (botezătorul lui N. Steinhardt), *Trei strigări împotriva lui Antihrist. Istoria adevărată a pustnicului de la Brădiceşti*, Ed. Anastasia, Bucureşti, 1999; Nicolae Grebenea, *Amintiri din întuneric*, Ed. Agora, Iaşi, 1998 (ed. a II-a completată, Ed. Scara, Bucureşti, 2000); Părintele Marcu de la Sihăstria, *Mărturisirea unui creştin*, [Mînăstirea] Petru Vodă, 2007; Zosim Oancea, *Datoria de a mărturisi. Închisorile unui preot ortodox*, Ed. Harisma, Bucureşti, 1995 (reed.: Ed. Christiana, Bucureşti, 2004); N. Steinhardt, *Jurnalul fericirii*, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 1991 (numeroase reeditări ulterioare).

Mulţi dintre aceşti prigoniţi şi-au reluat activitatea slujitoare după 1964, cînd închisorile politice au fost lichidate. Securitatea a continuat să-i urmărească, mai mult sau mai puţin discret, dar nu le-a putut curma, cu mici excepţii lăturalnice, zelul şi vrednicia. Ei au lucrat, sub oblăduirea lui Dumnezeu, ca mari duhovnici, sau mari predicatori, sau mari cărturari; unii au ajuns ierarhi, alţii arhimandriţi, alţii parohi exemplari, iar ţara este plină de ctitoriile lor, putînd fi consideraţi nişte adevăraţi răscumpărători ai vremurilor.

Lor li s-au adăugat o mulţime de alţi preoţi care n-au trecut prin închisori, dar care au înfruntat vremurile cu o rectitudine discretă, lăsînd o amintire de neşters în minţile şi inimile credincioşilor. Sînt de neuitat, cu neostentaiva lor subversivitate întru Hristos, figuri precum cea a părintelui Athanase Negoiţă (ce a fost deopotrivă un mare orientalist), care niciodată, în vremea comuniştilor, n-a folosit cunoscuta formulă liturgică de rugăciune "pentru conducătorii Republicii Populare – sau Socialiste – România, pentru sănătatea şi mîntuirea lor, Domnului să ne rugăm", înlocuind-o firesc, curajos şi invariabil cu "şi pentru conducătorii ţării noastre, ca să le îndrepte Dumnezeu paşii numai pe căile cele bune", sau care sărea mereu, sub privirile complice ale credincioşilor, peste balastul ideologic impus de regim pastoralelor patriarhale...

Mă opresc aici, cu regretul de-a nu fi putut pomeni decît în parte şi în treacăt de numeroşii păstori sufleteşti *vrednici* şi *jertfelnici* pe care Dumnezeu i-a dăruit neamului românesc în ultimii 60 de ani, adevăraţi cruciaţi ai secolului XX împotriva terorii bolşevice. Biruind cu strălucirea lor beznele atîtor nevrednicii mărunte, ei dau *adevărata măsură a Ortodoxiei româneşti contemporane* şi îşi aşteaptă, rugători în ceruri, harnicul iconar de mîine.

(Comunicare susţinută la Simpozionul **"La început a fost Cuvîntul..."**, ed. a III-a: "Biserica şi mass-media", în dimineaţa zilei de 9 mai 2007)

O ULTIMĂ TENTATIVĂ

Prof. Fred NĂDĂBAN

Cu vreo 11-12 ani în urmă, am trăit o perioadă de neobişnuită şi neliniştită febră publicistică: eu, profesorul provincial retras din viaţa politică (fusesem membru al PNŢCD – Cluj şi consilier municipal din partea AFDPR), m-am văzut atras din nou în arena discutării a ceea ce a ajuns să se numească „Legea Ticu". Dinainte ca CDR să fi acces la putere, m-am confruntat uluit cu propunerea d-lui Ticu Dumitrescu – deja senator PNŢ – de demascare a fostei Securităţi. Dumnealui propunea – imprudent, mi se părea atunci – publicarea pe loc a listei cu informatorii şi ofiţerii acoperiţi ai Securităţii. Mie mi s-a părut ciudat, căci în condiţiile date – regimul Iliescu la putere, d-l Virgil Măgureanu la conducerea SRI etc. – publicarea unei asemenea liste ar fi însemnat, probabil, absenţa din ea a informatorilor încă activi şi prezenţa doar a acelora care au refuzat să mai colaboreze. De asemenea, ar lipsi de pe astfel de liste cei deja şantajaţi sau şantajabili cu piese compromiţătoare sustrase între timp din dosarele lor de către cei ce aveau acces la ele. Această iniţiativă a preşedintelui AFDPR mi s-a părut de o naivitate suspectă, drept pentru care am semnalat-o imediat în scris conducerii PNŢ, prin intermediul părintelui Matei Boilă, pe atunci şi dumnealui senator. Şi iniţiativa a fost într-adevăr abandonată.

În noile condiţii de după 1996, în ciuda întârzierii enorme, legea se cuvenea să apară, căci tindea să devină tardivă, oţioasă. Am atras din nou atenţia, cu insistenţă şi cu toată responsabilitatea, asupra aspectului insidios al situaţiei create din neglijenţa (?) culpabilă a conducerii AFDPR privind cea de-a treia categorie pomenită mai sus. Consideram inevitabilă suspiciunea că printre demnitarii de toate rangurile se aflau oameni şantajabili pe toată durata vieţii lor. Am susţinut cu obstinaţie că, oricare ar fi fost forma finală a legii în cauză, era imperios necesar ca ea să includă un articol care să stipuleze *obligativitstea ca orice piesă sustrasă cândva din arhive să fie predată într-un termen scurt, fixat de lege, instituţiei care urma să preia arhivele în vederea aplicării legii, urmând ca, după data fixată, orice piesă nepredată să fie declarată nulă de drept, iar publicarea ei, indiferent în ce scop, ca şi simpla deţinere în continuare, să fie aspru pedepsită prin lege.* În absenţa unui astfel de articol, menit să ghilotineze capacităţile de şantaj din orice direcţie şi de orice fel, legea nu-şi putea atinge scopul, adică limpezirea şi liniştirea climatului social şi moral. Ea urma să se reducă, după cum s-a şi întâmplat, la un exerciţiu în mare măsură steril, greoi şi foarte costisitor, lăsând intact şi operaţional cel mai periculos aspect al veninoasei moşteniri lăsate de fosta Securitate.

Am atras atenţia asupra faptului că în Germania comitetele cetăţeneşti luaseră în custodie arhivele STASI imediat după răsturnarea dictaturii în 1989, ceea ce înseamnă că legea germană, pe care iniţiatorii de la noi ai aceleiaşi legii îşi propuneau să o imite, nu trebuia să se preocupe de acest aspect otrăvit al situaţiei create la noi. Ulterior am aflat că vreo 270.000 de dosare de colaboratori şi informatori ai Securităţii deveniţi membrii PCR au fost distruse, începând din 1967. Distrugerea dosarului unui astfel de individ constituia, probabil, un fel de premiu acordat respectivului pentru... loialitate. Această situaţie ar fi trebuit să deschidă "Legii Ticu" un alt orizont de lucru, căci altfel omitea (ceea ce s-a şi întâmplat) "elita" celor incriminabili. Am publicat – sau am încercat să public – acest acest mesaj în cel puţin cinci ziare şi reviste în timpul discutării legii. Am fost uimit să constat că nimeni *nu a fost dispus să ia măcar în discuţie această problemă.* „Legea Ticu" a apărut şi tentativele de aplicare a ei, de până acum cel puţin, au constituit doar o simplă caricatură a ceea ce ar fi trebuit să fie *asanarea morală a societăţii româneşti.* Au fost în mare măsură scutiţi de griji, şi şi-au putut păstra nestingheriţi fotoliile de demnitari, majoritatea acelora care, după ce au făcut munca jegoasă de informatori din convingere (de bună voie, în orice caz), au făcut, pentru avantaje materiale, şi munca murdară de membru PCR. Pe baza acestei legi au fost deja penalizaţi mulţi dintre cei care au făcut "pactul cu diavolul" sub teroare; în schimb, cei care au exercitat această teroare vor rămâne, probabil, pe mai departe în înaltele funcţii în care s-au cocoţat în această "ticăloasă perioadă de tranziţie". Şi uite-aşa ne pricopsirăm cu o *clasă politică* de o puritate morală cu totul ieşită din comun, unică în Europa contemporană şi poate chiar în istoria contemporană!

Subliniez cu amărăciune că noi – AFDPR din Cluj – am făcut primul demers pentru legiferarea accesului la dosare în 1990: totuşi gestionarea lor a rămas complet necontrolată timp de cel puţin opt ani, perioadă în care au fost instrumentate tot de cei ce le creaseră, plus de un număr de ipochimeni şmecheri, doritori să facă şi ei carieră. Am auzit că se intenţionează reconsiderarea, reformularea acestei legi: poate că totuşi nu-i prea târziu să cadă ghilotina asupra capacităţilor de şantaj, poate că vocea noastră, mult slăbită după atâţia ani, va fi ascultată în cele din urmă. Mai ales că s-au putut convinge toţi cei implicaţi că este preferabil *eine Ende mit Entsetzen als ein Entsetzen ohne Ende.*

V. IAMANDI

ULTIMUL CUVÂNT

"De-aşa vremi se-nvredniciră cronicarii şi rapsozii.
Veacul nostru ni-l umplură saltimbancii şi irozii..."
(M. Eminescu, *Scrisoarea III*)

Tinerii de ieri, azi bătrânii trecuţi prin daracul şi ciurul a trei dictaturi, actanţi nedoriţi ai unei epopei pe care am scris-o cu suferinţele şi sângele nostru şi al miilor de fraţi ale căror rămăşiţe zac prin gropi fără cruci, camarazi anonimi uitaţi azi de toţi şi păstraţi doar în amintirea noastră, a supravieţuitorilor prigoanelor, martori ai tragediei acestui popor, crescuţi în dragostea şi respectul de Dumnezeu şi de Ţară, şi tot aşa hotărâţi să murim, suntem ultimii purtători de cuvânt ai României adevărate, ai României Mari, ai României pe care am visat-o cândva "ca soarele sfânt de pe cer".

Declinul României a început o dată cu şirul de trădări istorice din timpul şi de după cel de-al doilea război mondial, care au dus la bolşevizarea ţării: ni s-a ucis patria, elita, demnitatea şi credinţa; ţara întreagă a devenit un vast arhipelag concentraţionar de Aiuduri, Gherle şi Jilave. Teroarea, frica, neîncrederea – în vecin, în prieten, în frate chiar – au devenit universul nostru cotidian. Aceasta era România vândută de aliaţii ei tradiţionali, România "războiului rece" şi a "luptei de clasă", a triumfului sălbăticiei şi mitocăniei sub eticheta demagogică a "cauzei proletare". România în care locul bunului simţ şi al bunei creşteri, locul pălăriei şi al cravatei, ai căror purtători au fost decretaţi drept "contrarevoluţionari", a fost luat de şapca, salopeta şi pufoaica "proletariatului", după modelul sovietelor, în numele unei Revoluţii care la noi nu a avut loc niciodată. Reeducaţi în minciuna oficială a "autobiografiei" (trebuia să minţi pentru a obţine fie şi cel mai umil loc de muncă) şi a cultului ideologic al "originii sănătoase", românii au fost reduşi treptat la falsa înţelepciune a lui "Fă-te frate cu dracul până treci puntea", "Capul plecat sabia nu-l taie", "Decât să plângă mama, mai bine să plângă mă-sa", "Frate, frate, dar brânza-i pe bani", "Românul este cel mai *of*", "Ei se fac că ne plătesc, noi ne facem că muncim"... Acestea erau lozincile proverbiale la modă în mediile muncitoreşti. O dată cu proletarizarea tineretului sărăcit de la sate, care alcătuia lumea naveţiştilor şi a dezrădăcinaţilor pripăşiţi prin mahalalele marilor oraşe, a început un lung proces de perversiune sufletească. Bădărănia, mojicia, mitocănia se încetăţenesc şi devin noua ambianţă umană a ţării.

Acestea au fost condiţiile, impuse cu forţa şi cu minciuna, la care a fost supus timp de 45 de ani cetăţeanul trecut prin sistemul tiranic de reeducare comunistă, care pretindea că asigură "progresul", formarea "omului nou"!

Aceasta era tot România, dar nu mai era a noastră, nu mai era acea Românie pe care o iubisem şi o vrusesem "ca soarele sfânt de pe cer", pentru care am rezistat luptând cu vorba, cu scrisul şi cu arma în mână, "crezând nelimitat" în cruce, libertate şi adevăr. Încăpută pe mâna antihriştilor blestemului roşu, ea a fost prefăcută, prin tortură şi asasinat, din gură de rai în gură de iad.

Încă din 1936, un tânăr deputat al unui şi mai tânăr partid ne avertiza de pe băncile Parlamentului că "de vor intra trupele ruseşti la noi şi vor ieşi învingătoare, cine poate să creadă, unde este mintea care să susţină că ele vor pleca de la noi înainte de a ne sataniza, adică bolşeviza?".

Şi iată că şi azi, după 17 ani de la aşa-zisa prăbuşire a comunismului, după asasinarea mişelească a acelor tineri care au strigat: "Vom muri şi vom fi liberi!", trăim în aceeaşi minciună şi dezinformare practicată fără ruşine, în dispreţul "societăţii civile" şi al tuturor valorilor sănătoase, fără iubire şi fără frică de Dumnezeu. Sfidând democraţia, adevărul şi libertatea, aceiaşi foşti reprezentanţi ai dictaturii proletariatului sunt actualii mafioţi, artizanii diabolici ai "democraţiei originale". I-aţi văzut şi îi vedeţi zilnic pe băncile Parlamentului, la condamnarea comunismului sau la mai recentul puci eşuat, bălăcărindu-se reciproc, scandalos şi penibil. Îi vedem manifestându-se zilnic cu bădărănie şi mojicie în viaţa publică. Îi vedem solidari în apărarea imperiului fărădelegilor, arătînd clar că nu există nici o lege, nimic sfânt care să le stea în cale, nici măcar constituţia sau poporul. Aceasta este România satanizată, România manipulată de deşeurile pestilenţiale ale trecutului.

Dar oricât ar fi ei de puternici, iată că luna trecută au pierdut ruşinos în faţa unui electorat pe care l-au terfelit, l-au călcat în picioare, ca şi pe preşedintele ales. Am câştigat o bătălie semnificativă; victoria este în primul rând una a opiniei publice, care şi-a arătat pe faţă nemulţumirea, a poporului, care şi-a luat rolul în serios şi nu s-a lăsat indus în eroare de stipendiaţii din mass-media şi de propaganda lor abjectă. În sfârşit, după 17 ani în care am cântat "Deşteaptă-te, române", putem spune că am început să ne deşteptam şi să înţelegem că, până la urmă, noi, poporul anonim, avem – putem avea – *ultimul cuvânt.*

Trebuie însă să mulţumim şi elitei intelectuale pentru înfruntatrea curajoasă a valului de murdării cu care a fost întâmpinată şi care se va revărsa asupra iniţiatorilor. Mulţumim tuturor celor care au ştiut să spună NU minciunii, ceea ce este cea mai mare şi prima lor victorie dătătoare de speranţă. Mulţumim preşedintelui care a rezistat valului de ură fără margini, înfruntându-şi duşmanii pe limba lor şi demonstrând că este, dacă nu omul ideal, în orice caz omul momentului, căci între lupi trebuie să urli ca lupii.

Marele Soljeniţîn mărturisea convingerea lui că nici o ţară nu a suferit mai mult ca România şi că aici ar trebui să aibă loc un proces al comunismului. Având în vedere precedentul creat de preşedinte la sfârşitul anului trecut, trebuie să îndrăznim să cerem ca lucrurile să fie duse până la capăt: după condamnarea comunismului ca doctrină criminală, să aibă loc un proces efectiv al acestuia, just fără răzbunare, prin care toţi cei implicaţi, vii sau decedaţi, după rolul pe care l-au jucat, să fie arătaţi cu numele şi cu faptele lor. E nevoie de o lege a lustraţiei radicală, care să ne debaraseze de toate fosilele şi de toţi strigoii trecutului. S-ar cuveni o zi de sărbătoare naţională şi religioasă închinată celor aproape un milion de martiri români ai secolului XX şi un monument naţional care să onoreze memoria luptei împotriva comunismului.

Apoi toate celelalte, vital necesare ieşirii noastre din marasm: independenţa reală a justiţiei, modificarea competentă şi coerentă a Constituţiei, vot uninominal, Parlament unicameral, stoparea cheltuielilor şi beneficiilor indecente ale demnitarilor politici, care sunt aduse periodic la nivelul Europei, în timp ce venitul cetăţeanului de rând este de cel puţin 10 ori mai mic decât salariul mediu european! Vrem o politică de austeritate parlamentară şi guvernamentală, vrem respectul celor aleşi faţă de cei care aleg, vrem o democraţie cu adevărat europeană, pentru ca românul să nu mai fie silit să-şi părăsească familia şi să devină trepădușul Europei.

Acesta este apelul către generaţiile noi al unui bătrân anonim trecut prin trei dictaturi şi care-şi mărturiseşte azi "infirmitatea" de a fi fost de dreapta, de a-şi fi iubit cu îndărătnicie Ţara şi Neamul şi de a crede, până la ultima suflare, că "cu noi este Dumnezeu" şi că mai putem nutri nădejdea legitimă a unui binecuvântat viitor românesc.

DIVINA COMEDIE A LUI DANTE

ÎN NOUA VERSIUNE ROMÂNEASCĂ A LUI RĂZVAN CODRESCU

PURGATORIUL

Aflați în continuare în Antepurgatoriu, cei doi poeți întîlnesc o ceată de nepăsători morți de moarte violentă, dar care apucaseră să se căiască în ultima clipă a vieții. Văzînd că Dante făcea umbră cu trupul său, aceștia se întrerup din cîntarea pe care o intonau (*Miserere*, „Miluiește-mă...” – începutul *Psalmului 50*), își exprimă uimirea printr-un „O” prelung și în cele din urmă prind să-l asalteze cu întrebări și rugăminți, știind că le poate duce vestea în lumea celor vii și-i poate îndupleca pe aceștia să se roage pentru sufletele lor împovărate. La sfatul lui Vergiliu, Dante le vorbește fără să se oprească din mers. Deși nu recunoaște pe nici unul dintre ei, le promite global, „pe pacea ce-s purtat din lume-n lume/ s-o cat pe urma pașilor măreți” (adică pe urma pașilor călăuzei sale, Vergiliu), că nu le va înșela încrederea și-i va pomeni în lume. Jacopo del Cassero (asasinat în 1298), Bonconte da Montefeltro (mort în bătălia de la Campaldino – 1289) și sieneza Pia (dată morții chiar de soțul ei) ajung să-i vorbească lui Dante, convinși că acesta își va aduce aminte de ei după încheierea lungii sale pribegii (*... quando tu sarai tornato al mondo e riposato de la lunga via...* – vv. 130-131).

Lăsasem ceata umbrelor, călcînd
pe urma celui ce-mi dădea-ndrumare,
cînd dinapoi, spre mine arătînd,

strigă un duh: „Priviți! Pe cît se pare,
de-a stînga lui lumina nu răzbate
și-i ca și viu la mers și-nfățișare!”.

Ochii-ntorcîndu-i, eu văzui cum toate
acele duhuri se holbau uimite,
la mine și la razele-nfrînate.

„De ce te pasc porniri necumpănite”,
grăi Virgil, „și-ncepi a șovăi?
Ce-ți pasă ce spun ei pe șușotite?

Urmează-mă și lasă-i a vorbi:
fii tare ca un turn, ce nu clintește
oricît în creștet vîntul l-ar izbi;

cel cui un gînd alt gînd îi odrăslește,
se-ndepărtează pururi de la țel,
căci crescînd unul, celălalt slăbește”.

Decît „Da, vin”, ce să fi spus de fel?
Și-am spus-o năpădit de-acea culoare
ce uneori îi dă iertării zel.

Atunci, spre noi pieziș coborîtoare,
de-un stol de umbre ochii mei dădură,
ce Miserere-n cor cîntau cu-ardoare.

Dar observînd curînd c-a mea făptură
stătea zăgaz într-a luminii cale,
în „O” prelung cîntarea-și prefăcură.

Iar doi din ei, ca niște soli, devale
spre noi grăbiră, întrebînd deodată:
„Ce rost pe-aci vă face-a da tîrcoale?”.

Și domnul meu: „Puteți pleca îndată,
și duce, cui v-a fost trimis, de veste
c-acesta-i trup de carne-adevărată.

De-au stat privind la umbra-ntinsă peste,
cum tind să cred, de-ajuns răspuns le fie:
cinstească-l, căci de mare preț le este”.

Nici stea căzînd, nici fulger în tărie,
nici nori în august hăituiți de soare
nu-mi fuse dat să văd vreodată mie

gonind mai iute decît solii care
spre-ai lor s-au dus, ca să revină-apoi
cu toți buluc, ca turma ce frîu n-are.

„Sînt mulți aceștia care vin spre noi,
c-o rugă fiecare”, bardul zise;
„nu sta, ci-n mers ascultă-al lor convoi”.

„O, tu, ce mergi spre fericiri promise
cu însuși trupu-n care te-ai născut,
stai mai încet!”, striga cît stol venise.

„Ți-o fi-ntre noi și vr’unul cunoscut,
să duci de dînsul veste-n lumea vie...
Ce fugi așa? Ce-i greu să fi stătut?

Murirăm toți de-aici prin silnicie
și pînă-n ceasul morții păcătoși:
ci-atunci aprinse ceru-n noi făclie,

de ne-am căit și-am fost din viață scoși
ca unii împăcați cu Dumnezeu,
de-al cărui dor tînjim acum zeloși”.

„Oricît mă uit la voi”, răspuns-am eu,
„nu recunosc pe nimeni, dar de vreți,
alese duhuri, ajutorul meu,

grăiți-mi și încredere aveți,
pe pacea ce-s purtat din lume-n lume
s-o cat pe urma pașilor măreți”.

Și unul începu: „În tine-anume
ne-ncredem toți și fără jurăminte,
de n-o fi nimeni voia să-ți sugrume.

Luînd eu cuvîntul altora-nainte,
te rog, de-ai să mai vezi frumoasa țară
dintre Romagna și-a lui Carol ginte,

îndupleacă-i cu vorba-ți bunăoară
pe cei din Fano ca prin rugă mare
să-mi ușureze-a vinei grea povară.

De-acolo-s eu; dar rănile prin care
cât sînge-aveam, se scurse tot din mine,
printre Antenori au fost să mă doboare,

pe unde mă credeam ferit mai bine:
acel din Esti mi-o făcu, ce-n ură
nedreaptă se-ntrecu atunci pe sine.

Spre Mira de fugeam cînd dînșii fură
la Oriaco să m-ajungă, poate
avea și-acum suflare-a mea făptură.

Fugii spre mlaștini, unde-n stuf și zloate
mă încîlcii și mă văzui răpus
de rănile ce-mi șiroiau cu toate”.

Apoi un altul: „Dorul care-n sus
te trage se-mplinească, și-ndurare
arată și de dorul meu nespus!

Din Montefeltro, mi-s Bonconte, care
de Giovanna și de-alții fui uitat,
și fruntea-mi plec pe-aici, cu jenă mare”.

Iar eu: „Ce fapt sau forță te-a purtat
așa departe hăt de Campaldino,
încît mormîntul nu ți-a fost aflat?”.

„Oh”, zise el, „din jos de Casentino
e-o apă ce-Archiano se numește,
cu-obîrșia-n sus de Schit, în Apennino.

Pe unde însuși numele-i pălește,
ajuns-am eu, tăiat la beregată,
văzînd cum cîmpu-n fuga mea roșește.

Cu ochii stinși și vocea sugrumată,
căzui chemînd al Maicii Sfinte nume,
și carnea mea rămase-nsingurată.

Nu mint, iar tu așa să spui în lume:
cînd înger bun mă luă, cel rău striga:
«Tu, cel din cer, de ce mi-l furi anume?

Din el iei partea care va dura,
pe prețul unei lacrimi pricăjite,
dar pe cealaltă eu m-oi răzbuna».

Știi la un loc cum prind să se agite
vaporii umezi în văzduh, și-apoi
frigul în ape jos îi retrimite.

Luînd mintea reazăm relei sale voi,
stîrni cel rău și neguri, și vîntoasă,
prin ce putere are după soi.

În gura nopții el o ceață groasă
din Protomagno pînă-n pisc lăți,
nori ca de plumb păreau pe cer c-apasă

și greul aer apă deveni:
potop cădea și-n văi cătă scăpare
ce nu putea pămîntul înghiți;

șuvoaiele unite-n iureș mare
spre fluviul regal năvală-au dat,
nefiind nimic să le oprească-n stare.

Aflînd la gura-i trupu-mi înghețat,
umflatul Archian în Arno-l duse,
despreunînd și brațele ce-au stat,

în ceasul greu, pe pieptu-mi cruce puse:
apoi prin rîpe pîn’ la fund mă trase,
sub cîtă pradă viitura-aduse”.

„O, cînd, întors în lume, o să-ți lase
destul răgaz și tihnă pribegia”,
grăi alt duh, cînd cel’lalt mut rămase,

„adu-ți aminte și de mine, Pia,
născută-n Siena și-n Maremma moartă:
o știe bine cel ce cununia

mi-o prefăcu în neferice soartă”.

(În numărul viitor: *Cîntul VI*)

LEGEA PROPRIETĂȚII – UN ACT DE TRĂDARE?

Asaltul împotriva Ortodoxiei se duce printr-un război neloial, folosindu-se persoane de influență și cu putere de decizie în justiție și administrație

Legea proprietății a stârnit reacții în întreaga țară, dar mai ales în Ardeal. Urmărind cu interes emisiunile televizate ale av. Aurelian Pavelescu, pentru a afla unele detalii despre acest subiect am contactat și unele persoane implicate direct în această problemă. În acest sens, părintele ***Eftimie Mitra*** *de la Schitul Ortodox Huta, jud. Bihor, a binevoit a ne răspunde la câteva întrebări.*

- Sunteți de câțiva ani în proces cu Biserica Greco-Catolică pentru un petec de pământ. De ce sunteți în acest proces?

- Nu e vorba doar de un petec oarecare. În 2 februarie 2004 m-am trezit cu o citație prin care eram chemat în instanță. Episcopia Greco-Catolică de Oradea revendica terenul pe care se află clădirile schitului nostru: e vorba de o poieniță de aprox. 80 de ari, împrejmuită de aprox. 3 hectare de pădure. Înainte de aceasta nu am avut nici o negociere cu partea catolică. Dacă interesul acestei acțiuni ar fi fost de ordin material, poate am fi avut o invitație la negocieri. Suntem la 19 km de cel mai apropiat sat, tocmai în vârful munților, ei au aici mii de hectare de pădure. E clar că interesul lor e să desființeze prin justiție acest locaș monahal ortodox. Nu o dată mi s-a spus din partea catolicilor că îmi garantează că aici nu se va mai pune picior de ortodox, în timp ce, aceleași persoane, în fața reporterilor și a camerelor de filmat, pozează ca bine intenționate.

- De unde aveți terenul?

- De la stat. L-am primit după 1990, înainte de a se da Legea Proprietății.

- Înainte de 1948 al cui a fost?

- Al lor, al catolicilor. Noi între timp am construit multe aici. Le-am propus teren la schimb în altă parte, sau să le plătim valoarea terenului. N-au acceptat, îl vor tocmai pe ăsta să le platim chirie. Nu pot fi de acord ca la mine în țară să plătesc chirie la papa.

- De unde au avut ei aceste proprietăți?

- De la Maria Tereza, din timpul ocupației austro-ungare. Spre exemplu, terenul pentru care suntem în litigiu a fost al unui țăran ortodox, Dudaș Ioan se numea, dar pentru că a refuzat trecerea la catolicism, i s-au confiscat turmele de oi și vaci, casa, moșia, și a devenit iobag. Toate aceste bunuri au fost trecute în proprietatea Episcopiei Greco-Catolice de Oradea și azi sunt revendicate prin justiție. Legea proprietății spune să se dea foștilor proprietari ceea ce le-au confiscat comuniștii, dar nu spune nimic despre felul în care aceștia le-au obținut înainte cu o sută-două de ani. În astfel de situații sunt multe biserici și mănăstiri din Ardeal.

- Cum se desfășoară lupta pe tărâmul lumesc, mai bine zis, pe tărâmul justiției?

- Cum ați spus, lumește. Practic nu putem vorbi de o luptă dreaptă, ci de un război în toată regula, în care unii se întăresc mai tare în credință, iar alții apostaziază, căutând în fața semenilor fel de fel de justificări, ca: „Suntem Biserici surori", „toleranța", „Nu trebuie să fim extremiști" etc. Adică să cedăm de bună-voie biserici și parohii doar ca să nu ne critice dușmanii neamului și ai Bisericii strămoșești!

- Spuneați că nu e vorba de o luptă dreaptă...

- Da. Multe dintre proprietățile pe care le-au primit, sunt primite pe nedrept, deoarece au fost despăgubiți de stat înainte de 1948. Am în posesie documente care dovedesc cum catolicii au fost despăgubiți pentru mii de hectare de păduri și pășuni. Astfel de documente se pot găsi în fiecare oraș, la Arhivele Naționale. Terenurile respective nu sunt niște terenuri oarecare, ci, ținând seama că sunt în stațiuni, au o valoare mare. Mulți sunt ispitiți cu astfel de terenuri. Am în posesie unele documente care arată că ziariști, reporteri, politicieni, ingineri cadastriști, persoane de influență, primari, ofițeri de poliție, directori ai unei instituții de stat, avocați, notari, judecători etc. au primit pământ dintre cele retrocedate. Multe dintre aceste „dărnicii" sunt acoperite cu misterioase contracte de vânzare-cumpărare. Firește, aceste persoane vor sluji intereselor catolicismului în Ardeal. Situația e atât de gravă încât acești judecători care au primit pământuri dintre cele retrocedate judecă și procese interconfesionale în care catolicii sunt favorizați în detrimentul ortodocșilor.

Un alt aspect al acestor proprietăți e cel al prozelitismului. Din pădurile respective li se dau țăranilor, în mod gratuit, lemne de foc sau pentru construcții, pentru a trece la greco-catolicism. Personal, am primit propunerea din partea unui preot greco-catolic că, dacă voi trece la catolicism cu tot cu schit, îmi va da să administrez după cum voi dori pădurile retrocedate. Acel preot avea o funcție înaltă în cadrul Episcopiei Greco-Catolice de Oradea.

- Și ce ați făcut?

- Am refuzat, firește. Mi s-a propus și o mașină străină. Văzând că nu merge așa, au recurs la șantaje, amenințări, încercari de intimidare, m-au numit „intolerant", „hulitor", „răutăcios" și-n toate felurile, au încercat să mă discrediteze în presă și multe altele. Cu toate acestea, nu au reușit nimic.

- Ce veți face în continuare?

- În cazul în care vor folosi în continuare asemenea metode, voi face o sesizare la departamentul anticorupție. Nu la Oradea, ci la București, în Ardeal nu avem șanse. Pe lângă actele de corupție, au o mare susținere din partea unor partide politice. Cea mai mare susținere o au din partea partidelor maghiare. Am încercat să fac faptul public în *mass-media*, dar nu se poate, au acaparat aproape toată presa și televiziunile. Multe procese care practic ar fi trebuit să fie câștigate de ortodocși, surprinzător au fost pierdute printr-o sentință dubioasă. Dându-și seama preoții în cauză de aceste nedreptăți, au cerut strămutarea proceselor peste Carpați. Astfel au avut câștig de cauză, cum și cazul Catedralei din Târgu Mureș, care, după strămutarea procesului la Curtea de Apel Bacău, a rămas ortodocșilor.

- În ultimul timp au crescut numărul proceselor dintre ortodocși și catolici în Ardeal. Care e motivul?

- Ceea ce a amplificat conflictele dintre ortodocși și greco-catolici în Ardeal a fost și este încă „legea proprietății". Această lege a adus o mare nedreptate Bisericii Ortodoxe, dar și Statului Român, deoarece nu ține seamă de contextul istoric al Ardealului, ci doar de unele aspecte politice și interese cu bătaie din afara granițelor țării. Este pus în prim-plan momentul 1948, dar nu și anul 1744, când în Transilvania sute de biserici, mănăstiri, școli și biblioteci ortodoxe au fost arse și demolate cu tunul de către armatele generalului Bukow. Această lege a proprietății nu ține seamă nici de felul în care catolicii din Ardeal au intrat în posesia unor clădiri, păduri și pășuni pe care azi le revendică în mod abuziv și exagerat. În multe dintre documentele de la oficiile de cadastru din Ardeal găsim că Biserica Greco-Catolică a intrat în posesia unor bunuri prin „donație de la împăratul Iosif al II-lea" sau prin „expropriere" sau „posesie faptică". Cu siguranță, când habsburgii au cucerit Ardealul nu au adus cu ei pământ de la Viena sau de la Roma. În nici unul dintre documentele respective nu am găsit un contract de „vânzare- cumpărare" sau „donație de bună-voie" de la foștii proprietari. Cu toate acestea, profitând de sprijinul pe care Imperiul Habsburgic l-a acordat Bisericii Greco-Catolice în timpul ocupației austro-ungare, aceste proprietăți au fost trecute în acte ca bunuri ale cultului catolic. Ei susțin întruna varianta CF-urilor și strigă în gura mare că au fost nedreptățiți de comuniști, încercând să dea impresia în fața lumii că sunt victime, dar nu spun că ei la rândul lor au nedreptățit pe alții.

Tot în contextul istoric mai trebuie să ținem seama de încă un aspect, și anume de faptul că iobagii munceau pe moșiile episcopilor catolici *fără a fi retribuiți*. Fiecare român care nu accepta religia impusă de habsburgi devenea iobag și trebuia să muncească un număr de zile, fără a primi nimic în schimb, la moșia stăpânului feudal, care avea și funcția de prefect. Acest prefect era episcopul catolic. Astfel se explică cum au atâtea moșii în Ardeal, pe care acum le revendică cu atâta insistență.

- Totuși ei au fost desființați de comuniști.

- Înainte de decretul de desființare a Bisericii Greco-Catolice din 1948, mulți preoți și credincioși ai Bisericii Unite au revenit la Ortodoxie. La propunerea Patriarhului Iustinian, 36 de protopopi, în frunte cu Belașcu, și cu sute de preoți și mii de credincioși au revenit la credința de la care au plecat înaintașii lor în timpul ocupației austro-ungare. Decretul de desființare a Bisericii Greco-Catolice s-a dat mai târziu și nu a avut la bază motive religioase, ci motive politice. Faptul că Patriarhul Iustinian le-a propus acest lucru celor ce au revenit, asta nu înseamnă că i-a obligat, așa cum s-a întâmplat în sec. XVIII, când s-a făcut trecerea unor ortodocși la catolicism. Cu toate acestea, multe din bisericile care după 1948 au intrat în posesia Bisericii Ortodoxe erau în stare foarte deteriorată. Acestea au fost renovate și întreținute de credincioșii ortodocși, iar greco-catolicii le vor așa cum sunt în zilele de azi. Ar fi fost mai ieftin și mai avantajos dacă ortodocșii își făceau alte biserici, iar cele vechi, pe care ei le revendică, ar fi fost azi doar ruine. Aceste biserici, chiar dacă pe acte au figurat ca proprietate a episcopiilor catolice, au fost construite de săteni, iar azi aceștia sunt ortodocși. Când ei au revenit la Ortodoxie, au adus o dată cu ei și patrimoniul. Acest patrimoniu în realitate era al lor, al sătenilor, și nu al Episcopiei. Nu putem lua biserica dintr-un sat cu 3-400 de credincioși ortodocși pentru a le-o da la 15-20 greco-catolici – și aceia, de multe ori, cu greu adunați. Mai trebuie ținut seama că ortodocșii, și nu doar ortodocșii, nu au putut întâbula nimic în perioada comunistă, deoarece comunismul avea interesul să desființeze tot ce este biserică și divinitate. Cu siguranță, și Biserica Ortodoxă ar fi desființat-o, dar nu au putut deoarece avea prea mulți credincioși. Toți am suferit din cauza comunismului – și ortodocșii, și catolicii, și protestanții; și nu ca să ne batem cu pumnii în piept, cele mai multe jertfe în perioada comunistă le-a dat Ortodoxia. Ortodoxia nu a luptat cu comunismul pe căi politice, ci pe căi duhovnicești. Datoria Bisericii Ortodoxe nu este de a răsturna guverne, ci de a păstra pacea cu orice curent politic ar fi la putere. Aceasta fiind și spre binele credincioșilor ei, dar și a întregii comunități în general. Una e a păstra pacea și alta e a pactiza, iar dacă unele fețe bisericești au fost informatori, aceasta e problema lor personală. Cunosc și cazuri de actuali preoți și episcopi catolici sau pastori protestanți care au fost informatori, dar asta nu înseamnă că toți au fost. Nu putem spune că decretul respectiv a fost corect, chiar dacă a dus la o reîntregire a românilor ardeleni; dar cred că dacă nu

☛

ar fi existat acest decret, Biserica Greco-Catolică ar fi dispărut singură, autodizolvându-se în timp. Nu văd nici un rost al existenței acesteia în zilele noastre, iar prin satele unde există câțiva credincioși „uniți" de cele mai multe ori apar și multe tulburări.

- De unde vin toate acestea?

- Numărul credincioșilor greco-catolici în Ardeal e în scădere. Cu toate acestea, Vaticanul luptă din răsputeri pentru întărirea materială a catolicismului în Ardeal, dar și în toate țările ortodoxe, aceasta făcându-se mai ales pe plan politic, economic și juridic. Momentul în care a fost dată Legea Proprietății, cât și Legea Cultelor, nu a fost tocmai întâmplător. Atât „Legea Lupu" cât și cele două legi despre care am amintit anterior au fost date în timpul când la guvernarea României se aflau partide ale Internaționalei Creștin-Democrate. Această Internațională are partide în multe țări din lume și e condusă de la Vatican. În România există două astfel de partide: PNȚ-CD și PNL-CD. Ulterior s-a renunțat la extensia „CD", deoarece aceasta dădea în vileag multe dintre dedesubturile acestor formațiuni politice. Astfel se explică cum, în perioada guvernării acestor partide, în multe din funcțiile importante de decizie la nivelul ministerelor, administrațiilor locale și în *mass-media* ajungeau persoane de religie catolică, sau de alte religii, dar care aveau rolul de a susține anumite interese legate de această problemă. Am putea asemăna perioada prin care trecem acum cu perioada interbelică, dar mai ales cu anii 1928-1929, când a fost semnat Concordatul cu Vaticanul. Atunci la guvernare era PNȚ, iar prim-ministru era Iuliu Maniu, de religie catolică; iar când s-au votat cele două legi, a proprietății și a retrocedărilor, la guvernare au fost, și încă mai sunt, PNL și UDMR, iar prim-ministru e d-l Călin Popescu Tăriceanu, tot de religie catolică. Nu cred că unii dintre susținătorii catolicismului, cum ar fi Monica Macovei sau Mona Muscă, au ocupat întâmplător funcții-cheie în guvern tocmai când au trebuit să se dea aceste legi... Cei care au făcut legea ar fi trebuit să aibă un simț de răspundere moral și național, dar nu l-au avut. Această Lege a Proprietății, pentru care s-a zbătut atâta guvernarea PNL-PD-UDMR, în felul în care ea a fost făcută, nu e altceva decât *un mare act de trădare națională*. Din păcate, nici Legea Cultelor nu repară lucrurile. Demult s-a așteptat o Lege a Cultelor și s-a tot amânat, iar acum, dintr-o dată, au făcut-o, dar în așa fel încât, în privința retrocedărilor, să dezavantajeze Biserica Ortodoxă.

- Și anume cum, la ce vă referiți?

- Într-un loc, în Legea Cultelor, se spune că diferendele patrimoniale dintre Biserici se rezolvă după legea dreptului comun, adică după varianta CF-urilor, ceea ce este în avantajul catolicismului, deoarece, după cum am mai spus mai înainte, aceste coli de carte funciară au fost făcute în perioada ocupației austro-ungare, nerelevând realitatea faptică. În noua Lege a Cultelor ar fi fost bine să se specific și numărul minim de credincioși care să constituie o parohie. În prezent, Biserica Greco-Catolică din Ardeal are 5 episcopi la nici 200.000 de credincioși. Astfel, unui episcop unit îi revin sub 40.000 de credincioși, aproximativ cât unui protopopiat ortodox. De asemenea, au parohii cu 2-3 familii, dar pentru care se cer averi imense.

Problema numărului minim de enoriași care să constituie o parohie e foarte importantă și în cazul bisericilor parohiale. E firesc ca biserica unei parohii să aparțină credincioșilor care au construit-o. Dacă credincioșii parohiei trec la o altă religie, trec împreună cu biserica. Ar fi o nedreptate față de Biserica Ortodoxă să se ia biserica de la o comunitate de sute de credincioși și să se dea unei comunități minoritare, ai cărei credincioși îi poți număra pe degete. Înțelegem, așadar, de ce Papa Ioan Paul al II-lea a cerut episcopilor uniți trimiși în Ardeal să facă tot posibilul pentru a avea în eparhiile lor cel puțin un milion și jumătate de credincioși.

- Dar Biserica Greco-Catolică a fost ridicată la rang de Arhiepiscopie Majoră, ceea ce îi oferă și o autonomie față de Vatican...

- Asta este doar de formă, o jonglerie politică prin care Vaticanul să se spele pe mâini. Cum poate fi "arhiepiscopie majoră" când ei nu au nici măcar 1% din populația României?! Sunt culte care au un procentaj mai mare și nu își atribuie dreptul de Biserică Națională...

- Care e situația în momentul de față?

- Biserica Ortodoxă a încercat în repetate rânduri să mențină o relație normală și civilizată în dialogul cu Biserica Greco-Catolică, dar eforturile au fost zadarnice. Atât bisericile construite din fonduri proprii, cât și cele smulse cu forța de la credincioșii ortodocși (sec. XVIII-XIX), constituie motivul de scandal al uniaților, cu toate că Biserica Greco-Catolică posedă azi suficiente spații de rugăciune și chiar mai mult decât le trebuie celor 195481 (sub 1%) de credincioși pe care îi are în Transilvania, potrivit recensământului din anul 2002. De la restituirea celor necesare, pe care Biserica Ortodoxă le-a oferit în urma dialogurilor purtate, Biserica Greco-Catolică solicită restituirea integrală prin justiție, cerând Statului Român retrocedarea în întregime a tuturor bunurilor avute în perioada stăpânirii austro-ungare. Astfel, s-a ajuns ca în momentul de față multe parohii și mănăstiri ortodoxe din Transilvania să fie acționate în instanță de către Biserica Greco-Catolică. Situația este cu atât mai regretabilă cu cât unii ierarhi și preoți greco-catolici refuză să coopereze în dialogul local și să dezamorseze conflictele create. Au existat până în prezent așa-zisele negocieri în care uniții puneau condiții, iar ortodocșii nu le acceptau, pentru că nu poți da o biserică de la sute de credincioși ortodocși unui grup de câțiva greco-catolici. Aceasta ar însemna o nedreptățire a credincioșilor Bisericii Ortodoxe. Una e a pune condiții și alta e a negocia. Ar fi binevenit ca aceste negocieri să fie făcute public, prin intermediul televiziunii, în direct, pentru ca lumea să înțeleagă mai bine cum stau lucrurile. Se pare că până în prezent dialogul interconfesional nu a reușit să vindece rănile deschise după 1700 și la 1948. Statul român nu este capabil să rezolve această problemă atâta timp cât directivele în acest sens se dau din străinătate, cât în fruntea guvernului român și în unele ministere sunt persoane direct interesate să susțină politica de catolicizare a României.

Se vede clar că sub masca religioasă se ascunde o problemă națională, antiromânească, la care înalta clasă politică își dă concursul fără menajamente. Azi nu mai e nevoie de săbii și tunurile generalului Bucow, ci în acest sens se folosesc cu succes instrumentele statului, dintre care și justiția. Ordonanța 64/2004, dată de fostul premier Adrian Năstase, este pusă în aplicare la multe dintre procesele pe rol, chiar dacă ea a fost respinsă de Senatul României, fiind retrimisă la comisii. Etapă cu etapă, în mod sistematic, prin legi și ordonanțe, nu mai e nevoie de semnarea unui nou concordat, ca în 1927. Astăzi „concordatul" se face de cozile de topor, cu sau fără sutană.

- Spuneați că Vaticanul luptă și pe căi juridice și economice. La ce vă referеați?

-La felul în care acționează în justiție. Văzând că fețele bisericești greco-catolice nu dau randament, Vaticanul a recurs la atragerea și folosirea unor persoane cu influență în justiție, politică, administrațiile publice, presă, televiziune, poliție, comerț și alte domenii. Există cazuri de judecători din tribunalele din Ardeal care au primit pământuri în intravilan din suprafețele retrocedate. Aceștia au judecat și procese între ortodocși și greco-catolici. De asemenea, persoane cu influență în justiție, politicieni, primării, mass-media, învățământ și alte domenii importante au primit pământuri dintre cele retrocedate. E firesc că acești oameni vor sluji, din funcțiile pe care le au, intereselor Vaticanului. Astfel se explică cum terenuri care au fost despăgubite de Statul Român în momentul exproprierii au reintrat în proprietatea Bisericii Catolice. Pe de altă parte, domeniile retrocedate folosesc ca mijloace de prozelitism. Cunosc cazuri în care oamenii au fost mituiți cu lemne. Mulți dintre oamenii de rând nu cunosc diferențele doctrinare dintre Ortodoxie și Catolicism, crezând că acestea nu au rol în dobândirea mântuirii. Nu am nici un interes să bag pe cineva la închisoare, dar dacă lucrurile vor continua așa mai departe, voi face sesizare la departamentul anticorupție. Datorită acestor lucruri a scăzut încrederea noastră în relațiile ecumenice dintre Ortodoxie și Catolicism, iar mulți dintre preoții ortodocși aflați în procese pentru diferendele patrimoniale ale parohiilor au cerut mutarea proceselor dincolo de Carpați; oriunde, numai în Ardeal să nu fie.

- Și totuși, oamenii acceptă ca în schimbul unor lemne sau a unor imobile să-și părăsească credința?

- Majoritatea nu au acceptat. Au fost, însă, și câteva cazuri izolate în care s-au făcut compromisuri. Ar trebui în acest sens mai multă catehizare din partea preoților și a profesorilor de religie. Omul care nu știe ce înseamnă lepădarea de botezul ortodox cade ușor în această capcană. Aceștia nu conștientizează că își pierd mântuirea. Un țăran dintr-un sat apropiat mi-a spus: „Eu tot ortodox am rămas, am semnat pe tabelul catolicilor doar de formă", fără să conștientizeze că prin acea semnătură își exprimă apartenența religioasă și, o dată cu aceasta, și mărturisirea de credință. Un altul spunea că „dacă și catolicii se mântuiesc, de ce să nu beneficiem și de ceea ce ne oferă?". Dar acești oameni, poate nevinovați în neștiința lor, nu își dădeau seama că o dată cu lepădarea de Biserică se leapădă și de botez, și astfel își pierd sufletul, iar acele proprietăți, cu care sunt ademeniți, au fost oarecând ale strămoșilor lor. Să sperăm că atât clerul, cât și intelectualii își vor face datoria față de neam și Biserica neamului, iar ierarhii vor conștientiza responsabilitatea ce o au – atât în fața istoriei, dar mai ales față de turma încredințată. La timpul rânduit, cu toții vom avea de dat un răspuns, fiecare la nivelul la care se află. În fața lui Dumnezeu justificările adâncesc osânda, pe El nu-L putem păcăli cu povești lumești. Este de apreciat, în acest sens, curajul ÎPS Bartolomeu Anania, care, cu riscul de a fi ponegrit prin *mass-media*, a ieșit în linia întâi atunci când Ardealul devenise victima unui guvern trădător. *Nu există mai mare trădare decât ce s-a făcut prin Legea Proprietății. Practic, prin această lege, Ardealul, în mare parte, e ca și cedat.*

A consemnat **Gabriel Mekereș**
Seminarul Teologic Berius

APEL REDACȚIONAL

Îi rugăm insistent pe abonații din țară și din străinătate care nu și-au achitat abonamentul pe anul în curs să aibă înțelegerea și bunăvoința de a o face până la data de 01.08.2007. Altminteri ne vom vedea siliți, cum n-am mai procedat decât în mod excepțional până acum, să sistăm expedierea abonamentelor respective. Ar fi păcat să fim puși în această situație delicată tocmai în pragul apariției numărului 200 (pe care avem intenția să-l realizăm în condiții deosebite, festive).

Ajutați-ne să ducem până la capăt măcar acest al XVII-lea an și să nu încheiem rușinos ceea ce am realizat onorabil până acum, cu și pentru Dvs.!

În numărul 5/2007, la pagina 10, în ultima parte a serialului "Mircea Eliade și momentul *Criterion*", semnat de dr. Mihai Posada, s-a strecurat o regretabilă situație de hipercorectitudine redacțională. În loc de "...îmbinând în discursul său publicistic accentele de tip pedagogic și mesianic cu cele de tip *reacționar...*" se va citi: "...îmbinând în discursul său publicistic accentele de tip pedagogic și mesianic cu cele de tip *reacțional...*" Cerem scuze autorului și cititorilor. (*Redacția*)

DUPĂ REFERENDUM

Am fost de mai multe ori întrebat în ultimele luni de ce evit sistematic să-mi spun în scris opinia privitoare la "cazul Băsescu" și la numeroasele lui implicații politice sau sociale. Pe de altă parte, în toată această perioadă, punctul de vedere al *Punctelor cardinale*, formulat mai ales de d-l V. Iamandi, dar susținut în principiu, direct sau tacit, și de colegiul redacțional, s-a arătat a fi unul pro-Băsescu.

De data aceasta vorbesc strict în nume propriu, simțindu-mă dator cu o explicație pe care ar fi fost necavalerește să o dau atunci cînd președintele era căzut la pămînt și atacat – adesea neprincipial – din atîtea părți (știți cum se zice: "De leul mort își bat joc și iepurii"). Acum, că e din nou în picioare, clocindu-și răzbunările la Cotroceni, îmi pot îngădui să spun verde, fără scrupule conjuncturale, că eu unul nu l-am agreat, nu-l agreez și nu-l voi agrea, pentru că îl consider un demagog între alții (chiar dacă demagogia lui are ceva nou în raport cu predecesorii), învechit în păcate de dinainte și de după 1989, de o vervă țopîrlănească incompatibilă cu un președinte de stat european, angrenat într-un periculos joc al puterii, cu puseuri dictatoriale și cu o percepție mult prea subiectivă a priorităților noastre externe. "Puciul parlamentar" care a dus la temporara sa suspendare abuzivă nu a fost decît replica fatală la comportamentul său intempestiv și discreționar, care a polarizat iresponsabil resursele de abjecție ale unei clase politice cu care este perfect congener moral și intelectual, deosebindu-se doar prin configurația unor interese de moment. Dacă am trăit o anume satisfacție că și-a învins, cu mîna electoratului, adversarii încă și mai indigni, aceasta n-are nici o legătură cu persoana sa, nici cu vreuna dintre pretinsele sale "isprăvi": pur și simplu m-am bucurat elementar că "odioasa coaliție" mobilizată împotrivă-i (cu beneficiul pe termen scurt al "tovarășilor de drum" liberali, dar cu cel pe termen lung al PSD-ului și al așchiilor lui fetide) nu a avut prilejul să-și frece în triumf labele jegoase, cu care de 17 ani sugrumă sistematic ultimele resurse de normalitate și de speranță ale lumii românești.

Nenorocirea României este că, privind lucrurile de sus, Traian Băsescu nu este deloc altceva decît adversarii săi, ci *un aventurier politic înăuntrul aceleiași paradigme vicioase*. Cu aceleași vechi state de membru de partid și de raportor "cuminte" al Securității, la fel de grobian ca majoritatea covîrșitoare a comuniștilor recondiționați, străin ca toți ceilalți și de Dumnezeu, și de tradiție, acultural, șmecher și chefliu, dar cu o anume viclenie și cu un anume instinct al puterii care nu-i lipseau nici lui Ceaușescu, Traian Băsescu nu poate decît să ducă mai departe tragedia acestei țări și deteriorarea definitivă a "imaginii" ei în lume. Dincolo de toate piruetele ideologice, comunismul a însemnat, la nivelul vieții publice, *detronarea domnilor și întronarea mitocanilor*. Cîtă vreme *mitocanul* va avea pîinea și cuțitul în această țară (fie că se numește Iliescu, Băsescu, Becali, Vanghelie sau mai știți dumneavoastră cum), se cheamă că România n-a ieșit din paradigma comunistă și nu are nici o șansă reală de redresare, oricîte proptele ar veni dinspre Europa sau din altă parte. Parada demagogică a condamnării tardive a comunismului, prin raportul castrat al unui descendent și beneficiar al vechii nomenklaturi alogene, fără nici o urmare de ordin justițiar, rămîne aproape nulă cîtă vreme, veștejind parțial și discursiv trecutul, n-are nici un impact asupra prezentului. În realitate, ea nu este decît o diversiune parșivă a lupilor travestiți în piei de oaie, pentru a duce de nas o opinie publică tot mai decerebrată și o Uniune Europeană care prea puțin se sinchisește de ce ne doare pe noi.

Nu se observă mai deloc, deși ne asfixiem de atîția "analiști", că România anului 2007 rămîne întru totul ceea ce a ieșit din îndemnul răposatului "profet" din Dămăroia: "un pluralism politic în cadrul Frontului Salvării Naționale", adică al comunismului reorganizat sub paravanul unei "democrații originale", cu tolerarea temporară a decorului reprezentat de așa-zisele "partide istorice", așteptate – și ajutate – să moară de la sine, cum s-a și întîmplat mai ieri cu țărăniștii și cum stă să se întîmple ca mîine cu liberalii, din care s-ar putea să nu mai supraviețuiască decît "caii troieni" de teapa lui Stolojan sau Meleșecanu, adică "tot ei" (vorba aceea: "La vremuri noi, tot noi"). Din vechiul Front se trag atît PSD-ul, cît și PD-ul, atît Iliescu, cît și Băsescu (social-democrați, de!), ca și mai toți sateliții de coloratură (gen PRM sau PC). Băsescu continuă de altfel, cu altă recuzită, ceea ce a început Iliescu, pe aceeași linie inițială a *reconquistei* neo/cripto-comuniste: unul a lichidat cu distorsiunea numită țărănism (creștin-democrație?), iar cestălalt este în curs de a lichida cu distorsiunea numită liberalism. Vreun alt partid politic, cu adevărat nou și competitiv, care să încurce țăndările vechiului PCR, intelectualitatea noastră steril cîrtitoare și mereu invocata "societate civilă" n-au fost în stare să construiască în 17 ani, ratînd pe toată linia, de la Alianța Civică și pînă la UFD. Sau poate că trebuie să luăm în serios și să ne punem speranțe în PNG-ul "mitocanului absolut" Gigi Becali (tovarășul de șpriț al președintelui Băsescu – "Spune-mi cu cine chefuiești, ca să-ți spun cine ești!"), care n-ar fi fost niciodată posibil în România *înainte* de comunism, dar iată că este tot mai posibil *după*...

De acord: decît Iliescu reîntors la Cotroceni îmbrăcat în Văcăroiu, e mai suportabilă varianta Băsescu. Și eventualității de a fi ajuns să alegem la niște noi prezidențiale între Geoană (dacă nu cumva Vanghelie!), Vadim și Becali, iarăși îi e preferabilă varianta Băsescu. Să nu ne facem însă iluzii! Nu-s profet, ca Brucan, nu știu dacă aventura personală a Popey-ului dîmbovițean, care știindu-se fără "spanacul" unui puternic partid politic local și fără trecere în mediile europene, a ales să-și joace destinul politic pe cartea Serviciilor Secrete și a "imperialismului" american, va avea pînă la capăt succes. Mă tem însă, după toate semnele, că pentru țară el nu va aduce decît o instabilitate permanentă, un război româno-român de care am obosit deja, recrudescența populismului falimentar, precum și o perpetuare marinărească a "erei mitocanilor" – formulă deja îndelung verificată a compromiterii și sinuciderii noastre naționale. Va rămîne în urmă doar grimasa lui Caragiale și, pe o mare mai neagră ca păcura, flota-fantomă a unui pirat singuratic, care se va jura, pe stelele Polului Getic, că este președintele ales al vajnicilor culegători de căpșuni și de castraveți de pe toate continentele lumii...

Răzvan CODRESCU

CUM NE BATEM JOC DE ISTORIE

În noaptea de 12 spre 13 septembrie 1944 s-a semnat la Moscova Convenția de Armistițiu cu Aliații. Discuțiile cu rușii se purtau mai ales noaptea, pentru intimidare. După circa 2 săptămâni de la semnare, s-a organizat o Comisie pentru Aplicarea Convenției de Armistițiu. Punctul 5 al Convenției prevedea "repatrierea" cetățenilor sovietici (basarabenii și bucovinenii din nord). În cele mai multe cazuri, această "repatriere" dura 20 de ani, pentru că se făcea *via Siberia*. Cum punctul 5 al Convenției era și cel mai greu și periculos, nici un diplomat de carieră nu se îmbulzea să-l preia. Așa s-a ajuns ca să-i fie propus postul de negociator pentru punctul 5 lui Alexandru Danielopol, jurist, care la vremea aceea avea numai 28 de ani.

Danielopol era sub o presiune imensă, pentru că în fiecare zi veneau zeci de basarabeni care, cu lacrimi în ochi, se aruncau în genunchi în fața lui, rugându-l să le salveze mamele, tații, frații și surorile. Trebuie adăugat că sovieticii începuseră "repatrierea trădătorilor" fără să mai ceară acordul autorităților române. Într-o carte senzațională, care ar trebui citită de toată lumea, *În culisele negocierilor cu Uniunea Sovietică. Convorbiri cu Al. Danielopol* (Ed. Vremea, București, 2001), autorul a povestit că în timpul "discuțiilor", care aveau loc la sediul NKVD la București, partea sovietică, în frunte cu colonelul NKVD Borisov, a scos pistoalele din toc și le-a pus pe masă. La care Danielopol a scos și el ostentativ un stilou și l-a pus și el pe masă, comentând: "Fiecare cu armele lui !".

Partea română a reușit, cu toate oprelițtile, să facă rost de dreptul sovietic, iar Danielopol a găsit o chichiță în textul de lege sovietic prin care să-i salveze pe basarabeni. În textul decretului Sovietului Suprem din 8 martie 1941 scria: "Toate persoanele care la data de 7 noiembrie 1917 aveau calitatea de supuși ai fostului imperiu rus și care la data de 28 iunie 1940 au trăit pe teritoriul Basarabiei, precum și copiii lor...". Această conjuncție "și" a fost salvarea. Din 400.000 de persoane, cât estimau să umfle rușii, au putut să ducă în URSS doar 60.000. Aproximativ 300.000 au fost salvate prin prestația lui Danielopol. Ei bine, după cum m-a informat cititorul nostru, inginerul Mihai Rogai din Germania, căruia îi mulțumesc, acest erou, Danielopol, se află astăzi internat într-un azil din Paris, Centre Payen, Place Violet 9, camera 404. În vârstă de 91 de ani, părăsit și însingurat, uitat de autoritățile române. Poate își vor aduce aminte de el *post-mortem* și-l vor "repatria" în țară după moarte. În altă țară avea parte de statui, era tratat ca un prinț. Din partea noastră primește doar o cruntă uitare, ce aduce mai mult a nesimțire. Nu ne respectăm eroii, ne batem joc de istorie, iar acest lucru se răsfrânge ca un blestem asupra noastră, a tuturor.

Florian BICHIR

www.punctecardinale.ro
e-mail: ligia@punctecardinale.ro
PUNCTE CARDINALE S. R. L.
cont: B. R. D. Sibiu RO48BRDE330SV02146903300
ISSN: 1223-3145

Gabriel CONSTANTINESCU (director), Răzvan CODRESCU (redactor șef), Demostene ANDRONESCU (redactor șef-adjunct), Ligia BANEA (secretar de redacție), Marcel PETRIȘOR, Claudio MUTTI (corespondent Italia)
Adresa Redacției: 550399 SIBIU – Calea Dumbrăvii 109, tel./fax 0269/422536

Tehnoredactare computerizată PUNCTE CARDINALE
Tipar: Masib S.R.L